खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना प्रतिवेदन

ओखरवोट गाविस

म्याग्दी जिल्ला

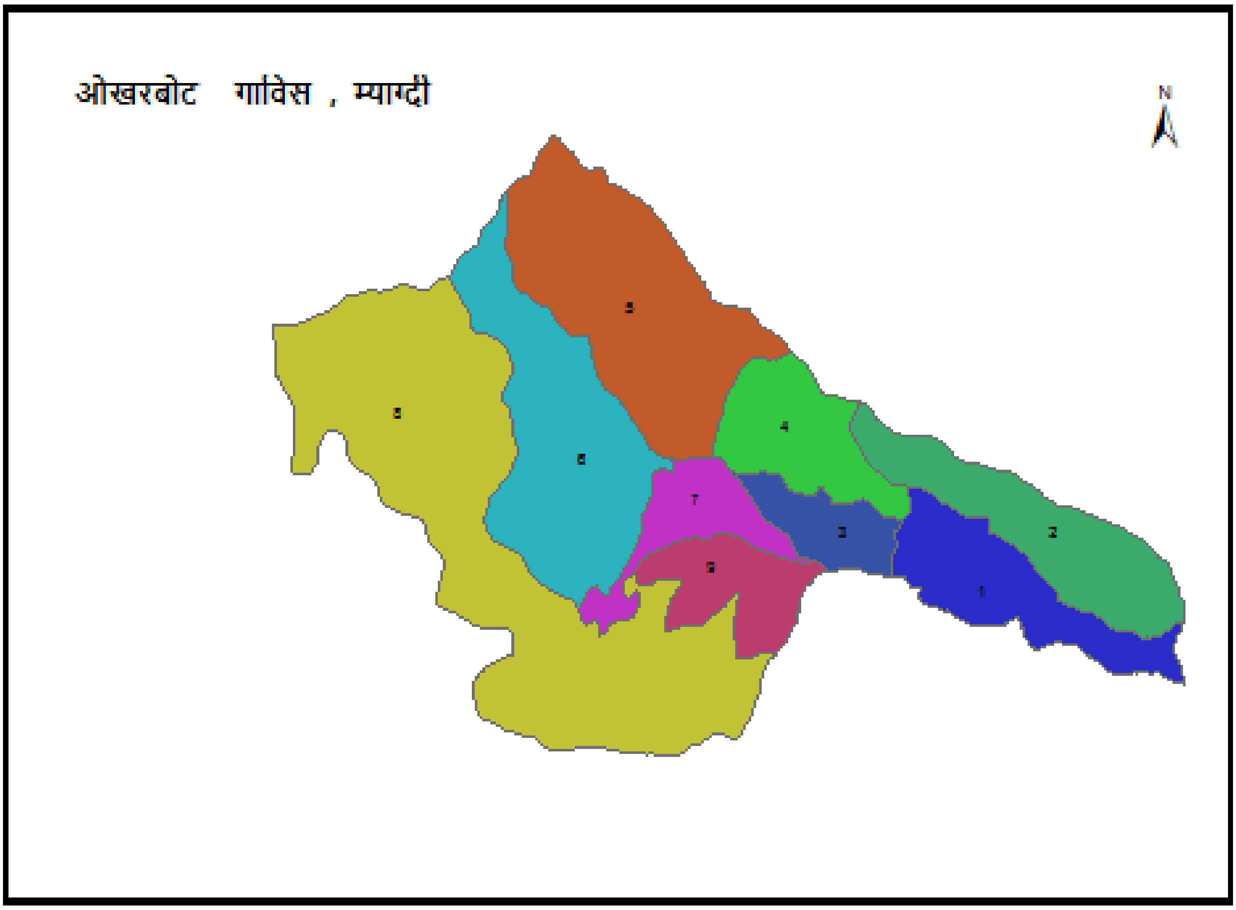

तयार गर्ने :

गाउँ विकास समितिको कार्यालय, ओखरवोट

तयार गरिएको मिति : २०७३/०२/१८

गाउँ विकास समिति स्तरीय

खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता योजना

प्रतिवेदन

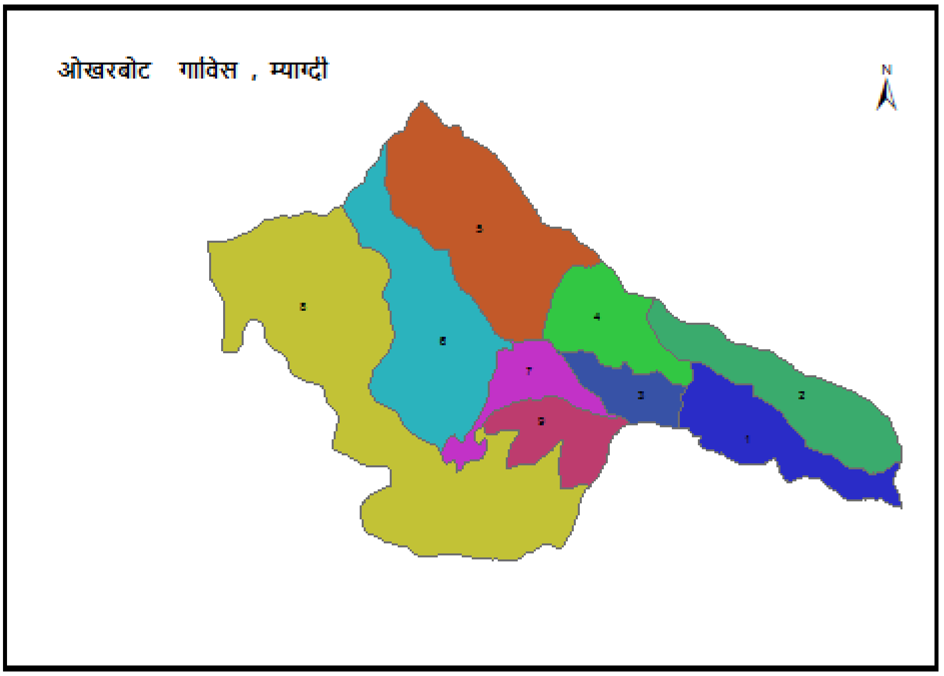

२०७२

ओखरबोट गाउँ विकास समिति

म्याग्दी

दुई शब्द

ओखरवोट गाउँ विकास समिति, म्याग्दीको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना (V-WASH Plan) तयार गरिएकोमा हामीलाई खुशी लागेको छ । यो खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजनाको प्रतिवेदनले सवै पहिचान भएका पानीका श्रोतहरु, तिनीहरुको उपयोग, विद्दमान खानेपानी तथा सरसफाईको अवस्था र गा.वि.स.मा भविष्यमा विकास गरिने खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता सम्बन्धि सवै संभावनालाई समावेश गरेको छ । यो प्रतिवेदन सहभागितात्मक र योजना तयारीको समावेशी प्रक्रियाको प्रतिफल हो । यो गा.वि.स. मा आवश्यकता पहिचान गरिएका सवै खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजनाहरुलाई समावेश गरेको छ । यो दस्तावेज तयार गर्नु त्यति सजिलो कार्य भने होइन । विभिन्न स्तरका सवै सरोकारवालाहरुको प्रतिवद्ध, सामुहिक प्रयास तथा सघन अन्तरक्रियाबाट आएको प्रतिफल हो ।

हामीले यो अवसरलाई उहांहरुको उत्साही सहभागिता र महत्वपूर्ण योगदानको रुपमा लिएका छौ । जिल्ला विकास समिति म्यान्दीको प्राविधिकका साथै आर्थिक सहयोग, पश्चिम नेपाल ग्रामिण खानेपानी तथा सरसफाई परियोजना को सहजिकरण तथा ब्यबस्थापन सहयोग र ओखरवोट गा.वि.स. जसले यस कार्यमा अग्रसरता, समन्वय र आर्थिक व्यवस्थापन गर्यो त्यस वापत हामी विशेष धन्यवाद दिन चाहान्छौ।

जि.वि.स.म्याग्दीले खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना (V-WASH Plan) लाई स्थानीय सरकार (गा.वि.स.) र सम्वन्धित क्षेत्रगत संस्थाहरुको योजना निर्माण गर्ने औजारको रुपमा लिएको छ । खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना V-WASH Plan) को सफल कार्यान्वयनको लागि खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता समन्वय समिति (V-WASH-CC) ले गा.वि.स. स्तरमा संभाव्य संस्थाहरुसंग समन्वय र अग्रसरता लिइ सम्पर्क संस्थाको रुपमा कार्य गर्नेछ भन्ने आशा लिएका छ्रौं । हामीलाई आशा छ कि गा.वि.स. पूर्ण सरसफाइ कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै स्वच्छता कायम राख्न तथा खानेपानी तथा सरसफाईको क्षेत्रमा सेवा प्रदान गर्न सक्षम हुने छ ।

अन्तमा, यो खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना (V-WASH Plan) को कार्यान्वयनमा हामी प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दछौ र सवै सम्वन्धित संस्थाहरुलाई सहयोगको लागि अपील गर्दछौ ।

....

(चिरन्जिवि पौडेल)

स्थानीय विकाश अधिकारी तथा जिल्ला खानेपानी,सरसफाई स्वच्छता समन्वय समिति अध्यक्ष

जिल्ला विकास समिति (जि.वि.स.)

म्याग्दी

धन्यवाद ज्ञापन

म्याग्दीको ओखरवोट गाउँ विकास समिति (गा.वि.स.) र खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता समन्वय समिति (V-WASH-CC) ले खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना (V-WASH Plan) प्रस्तुत गरेकोमा हामीलाई गर्व लागेको छ जुन सहभागितात्मक र समावेशी योजना प्रक्रिया, सघन सामाजिक र प्राविधिक विश्लेषणको आधारमा खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता योजना (V-WASH Plan) को रुपमा लिइएको छ ।

जि.वि.स.म्याग्दी र पश्चिम नेपाल ग्रामिण खानेपानी तथा सरसफाई परियोजना लाई प्राविधिक र आर्थिक सहयोग गरे वाप्त ओखरवोट गाउँ विकास समिति र खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता समन्वय समिति (V-WASH-CC) हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छ । त्यस्तै सामाजिक तथा प्राविधिक अध्ययन र प्रतिवेदन तयार गरी सहयोग पुऱ्याउने मल्टि डाईमेन्सनल ईञ्जिनियरिङ्ग कन्सल्टेण्ट्स् (प्रा.) लि., (MDEC) बांकेलाई धन्यवाद व्यक्त गर्दछौं ।

साथै यस खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना (V-WASH Plan) को तयारीमा सक्रिय सहभागिता जनाउने स्थानीय वासिन्दा, राजनीतिक दलका सदस्यहरु, विद्यालय शिक्षक, क्लव, समुदायमा आधारित संस्थाहरु आदि प्रति खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता समन्वय समिति (V-WASH-CC) ओखरवोट, कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछ ।

ओखरवोट गा.वि.स.का वडा नागरिक मञ्च सदस्यहरुको सहयोग र सहकार्यलाई हामी हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छौ ।

....

(.................)

गाविस सचिव तथा खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता समन्वय समिति, (V-WASH-CC) अध्यक्ष

गाउँ विकास समिति, ओखरवोट म्याग्दी

बिषय सूचि (TABLE OFF CONTENT)

१.गा वि स को पार्श्वचित्र **8**

१.१ गा वि स को परिचय *8*

१.२ सामाजिक तथा आर्थिक विशेषताहरु *8*

१.२.१ गाविसको कुल जनसंख्या 8

१.२.२ साक्षरता 9

१.२.३ स्वास्थ्य र सरसफाइको अवस्था 1

१.२.४ गाविसको संस्थागत अवस्था *1*

१.२.५ उपभोक्ता समिति 2

अध्याय दुई **3**

२. गा वि स को खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छताको अवस्था **3**

२.१ विद्यमान जलश्रोतको परिचय *3*

२.१.१ जलश्रोतहरुको बिष्लेशण र यसका प्रकार 3

२.१.२ क्षमताको आधारमा मूहानको वर्गिकरण 3

२.१.३ गूणस्तरका आधारमा मूहान 4

२.१.४ सम्भाब्य उपयोगका आधारमा मूहान 4

२.१.५ श्रोतमा विवाद 4

२.२ खानेपानी *4*

२.२.१ खानेपानीको विद्यमान अवस्था 4

२.२.२ विद्यमान खानेपानी सुबिधास्तर 5

२.२.३ विद्यमान खानेपानी येजनाहरुको संचालन अवस्था 6

२.३.२ सार्बजनिक तथा संस्थागत सौचालय 7

अध्याय तिन **1**

३.खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता योजना *1*

३.१ प्राक्कथन *1*

३.२ परिचय *1*

३.३ गा वि स वास योजनाको उद्देश्य *2*

३.४ विधि *2*

३.५ सिमितता *3*

३.६ गाविसको पन्चबर्षिय योजना तर्जुमा *3*

३.६.१ खानेपानी 3

३.६.२ सरसफाई तथा स्वच्छता कार्य योजना 4

३.६.३ अनुगमन र मूल्यांकनः 4

३.६.४ पूर्ण सरसफाइ पश्चातको क्रियाकलापहरुः 5

३.६.५ जलवायु परिवर्तन अनुकुलन तथा विपद जोखिम न्यूनिकरण कार्य योजना 5

३.६.६ संभावित सहयोगी निकायहरु 8

अनुसूचीहरुः **9**

अनुसूची–१ ओखरवोट गा वि स को नक्सा **9**

अनुसूचि-२, घरधुरी तथा जनसंख्या 10
अनुसूची -३ विद्यालय तथा उपलब्ध सुबिधा 13
अनुसूची -४ संस्थागत अवस्था तथा उपलब्ध सुबिधा........ 13
अनुसूची -५ उप स्वास्थ्यस्तर तथ्यांक 15
अनुसूची –६ गाविसका टोलहरुका घरेलु चर्पीहरुको अवस्था........ 16
अनुसूचि ७ ओखरवोट गा वि स मा पहिचान भएका पानीका श्रोतहरु 19
अनुसूचि-९ खानेपानीको बिद्यमान उपयोग अवस्था........ 25
अनुसूची- १० खानेपानीको सुबिधास्तर निर्धारण........ 28
अनुसूचि-११ः विद्यमान खानेपानी आयोजनाहरुको संचालन अवस्था........ 31
अनुसुचि १२ विद्यमान खानेपानी योजनाको ब्यवस्थापकिय अवस्था........ 33
अनुसूचि १३ गा वि स स्तरिय खानेपानीको पाँच बर्षिय योजना तर्जुमा 34
अनुसूचि १४ पूर्ण सरसफाइको लागि वडा र गाविस तहको कार्ययोजना 38
अनुसूचि १५ भिवास सिसि 40
अनुसूचि- १६ गाविस स्तरीय पूर्णा सरसफाई योजना चक्र 41

यस भित्र प्रयोग गरीयका संक्षिप्त रुपहरु:

आर. भि. टी.	रिजरभ्वाएर टंकि
आ.व.	आर्थिक बर्ष
उ.मा.वि.	उच्च माध्यमिक विद्यालय
किमि	किलो मिटर
क्र. सं	क्रम संख्या
खा.पा.	खानेपानी
खा.पा.यो.	खानेपानी योजना
गाविस	गाउं विकास समिति
जि. आई.	ग्याल्भनाइज्ड आइरन
जि.वि.स..	जिल्ला विकास समिति
नि.मा.वि.	निम्न माध्यमिक विद्यालय
ने.रु..	नेपाली रुपैंया
न.	नम्बर
प्रा.वि.	प्राथमिक विद्यालय
मा.वि.	माध्यमिक विद्यालय
वि.सं.	विक्रम सम्बत
VWASH	**Village Water, Sanitation and Hyigene**
VWASHCC	**Village Water, Sanitation and Hyigene Coordination Committee**

अध्याय एक

१.गा वि स को पार्श्वचित्र

१.१ गा वि स को परिचय

म्याग्दी जिल्ला नेपालको राजधानी काठमाडौंबाट उत्तरपश्चिममा पर्दछ । पश्चिमाञ्चाल विकास क्षेत्र अन्तर्गत धौलागिरी अञ्चलको मध्यमागमा अवस्थित यस जिल्लाका १ वटा न.पा. र ३५ वटा गाविसमध्ये जिल्ला सदरमुकामबाट पश्चिमतर्फ अवस्थित यो गाविस सदरमुकामबाट ११ कोसको दुरीमा रहेको छ । २०१८ सालमा अञ्चल र जिल्ला पुनबिभाजनसँगै यो ओखरबोट पञ्चायत भएको हो । २०४६ पछिको राजनीतिक परिवर्तनपछि सोही क्षेत्र गाउँ विकास समितिको रुपमा परिवर्तन भई हालसम्म पनि ओखरवोट नामबाटै परिचित छ । ओखरवोट गाविस जिल्लाको राजनीतिक विभाजनमा इलाका नम्बर ८ मा पर्छ ।

यस गाविसमा ओखरबोट र चिउरीबोट नाम गरेको दुईवटा ठूला बस्तीहरु छन् । पुरानो नाम चिउरीबोट रहेकोमा पछि ओखरबोट नामाकरण गरिएको हो ।

यस गाविसमा सरकारी तथा गैह्र सरकारी संघ संस्थाहरुको उपस्थिती न्यून नै रहेको छ । केही स्थानीय तथा जिल्ला स्तरका गैर सरकारी संस्थाहरुले गाविसमा कामको शुरुआत भने गरेका छन् । सरकारी कार्यालयको हकमा गाउँ विकास समिति, अतिरिक्त हुलाक कार्यालय र उप–स्वास्थ्य चौकी लगायत कार्यालयहरु रहेका छन् ।

करीव ८३°१६'३०" पूर्वदेखि करीव ८३°२२'२८" पूर्वी देशान्तर र करीव २८°२४'१५" उत्तरदेखि २८°२९'३०" उत्तरी अक्षांससम्म यो गाविस फैलिएको छ ।

जिल्ला सदरमुकामबाट ११ कोष अर्थात करीव ९ घण्टाको पैदल दुरीमा अवस्थित यस गाविसमा दरवाङ ओखरबोट (१२ कि.मि.) सडकले सदरमुकाम बेनीको मोटरबाटो जोड्ने गर्दछ । जिल्लाको २२९७.०६ वर्ग किमी क्षेत्रफलमध्ये यस गाविसले करीव २९.६१ वर्ग किमी अर्थात २९६१ हेक्टर (जिल्ला वस्तुगत विवरण) क्षेत्रफल ओगटेको छ । यस गाविसको पूर्वमा दरवाङ र निस्कोट गाविस, पश्चिममा बागलुङ्ग जिल्ला, उत्तरमा देविस्थान गाविस तथा दक्षिणमा रुम गाविस पर्दछन् ।

१.२ सामाजिक तथा आर्थिक विशेषताहरु

१.२.१ गाविसको कुल जनसंख्या

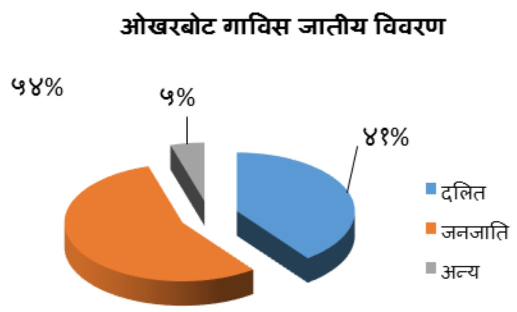

ओखरबोट गाविसको जम्मा घरधुरी संख्या हाल खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता योजना तयार गर्ने क्रममा फिल्ड सर्भेक्षण गर्दा यस गाविसको कुल घरधुरि संख्या ७०९ हुन आउदछ । म्याग्दी जिल्लाको जनसंख्या बृद्धिदर घट्दो क्रममा(-०.०६%,राष्ट्रिय जनगणना २०६८) र घरधुरी संख्या बढ्दो क्रममा भएको तथ्याङ्कले देखाएको छ । २०६६ मा यस गाविसको घरधुरी संख्या ४२२ र जनसंख्या २७६२ थियो (श्रोतः गाविस पार्श्वचित्र) । तर २०६८ को जनगणना अनुसार घरधुरी ५०४ र जनसंख्या २३३६ मात्र देखिन्छ । यसरि हालको सर्भेक्षण अनुसार ७०९ घरधुरिका जम्मा २३३० जनसंख्या रहेका छन् । जसमा जातीय बसोबासको हिसाबले दलित ४१% (२९१), जनाजाती ५४% (३८२) र अन्य क्षेत्री ब्राहमन ठकुरि ५% (३६) रहेको छ । तलको तालिकाले गा वि स को घरधुरी, जनसंख्या तथा जातजातीको विवरण देखाउछ र विस्तृत विवरण अनुसूची-२ मा दिइएको छ ।

यस गाविसमा जम्मा १६ वटा सरकारी तथा समुदायमा आधारित संघसस्था हरु कार्यरत छन् जसमा हुलाक, स्वास्थ्य चौकि र गाविस गरि ३ वटा सरकारी कार्यालय, ६ वटा विद्यालय (१ मावि,१ निमावि ४ प्रावि) त्यसै गरि ६ वटा सहकारि संस्था र १ वटा नागरिक सचेतना केन्द्र रहेका छन् ।

यहाँको भू–वनोटलाई हेर्दा पहाडी भू–भाग भएकोले भिरालो, डाँडाकाँडाले ढाकेको छ । पहाडी दोमट, कमेरो, बलौटे र कहीं कहीं चिम्टाइलो, मलिलो माटो पाईने भएकोले मध्यम किसिमको उर्वराशक्ति रहेको छ । कृषि उत्पादनको दृष्टिकोणले हेर्ने हो भने यहाँको जमिनको अधिकांश भू–भाग भिरालो, चट्टान, पाखो र थोरै मात्र कृषि योग्य भूमि भएको हुँदा कृषि उत्पादन मध्यम रुपमा रहेको छ । सिंचाईको श्रोत र सम्भावना भए पनि उक्त श्रोतको उपयोग हुन नसकेकोले कृषि जमिनमा सिंचाईको अभाव रहेको छ । गाविसका प्रमुख कृषि उत्पादनमा धान, मकै कोदो, गहुँ हुन् भने अन्य नगदे बालीहरु अलैची, कफी आदिको राम्रो खेती गर्न सकिने सम्भावना रहेको छ । जिल्ला विकास समितिले अलैंची, कफी र सुन्तला खेतीको पकेट क्षेत्रको रुपमा घोषणा गरेको यो गाविसमा यी नगदे बालीहरुको राम्रो उत्पादन गर्न सकिने देखिन्छ । यहाँ भएको खनीज, जल र गैह्रकाष्ठ बन पैदवार जस्ता प्राकृतिक स्रोतको उपयोग गर्ने हो भने प्रसस्त आय आर्जनका वाटाहरु बन्न सक्ने देखिन्छ ।

तालिका १ जातिय घरधुरी तथा जनसंख्या

वडा	२०११ को जनगणना अनुसार		२०१५ को घरधुरी सर्भेक्षण अनुसार				
	घरधुरी	जनसंख्या	दलित	जनजाती	अन्य	जम्मा घरधुरी	प्रक्षेपित जनसंख्या
१	१०८	५३७	६८	८०	३०	१७८	५३६
२	५४	२७०	२८	२५	०	५३	२६९
३	४१	१९४	१८	४८	०	६६	१९४
४	३८	१७०	८	३०	०	३८	१७०
५	६५	२९०	२३	८०	०	१०३	२८९
६	१७	७५	८	२९	०	३७	७५
७	४४	२०४	३९	४७	३	८९	२०४
८	७१	३१७	६३	९	०	७२	३१६
९	६६	२७९	३६	३४	३	७३	२७८
जम्मा	**५०४**	**२३३६**	**२९१**	**३८२**	**३६**	**७०९**	**२३३०**
प्रतिशत			**४१%**	**५४%**	**५%**		

१.२.२ साक्षरता

गाविसको साक्षरता दर ६६ % देखिन्छ (राष्ट्रिय जनगणना २०६८) । पुरूष साक्षरताको तुलनामा महिला साक्षरता केही न्यून छ । गाविसमा विद्यालय नजाने तथा विद्यालय गएर पनि छोड्ने बालबालिकाको संख्या बढी छ । गाविसमा ४ प्रा. वि. १ नि मा वि र १ मा वि गरेर ६ वटा सामुदायिक विद्यालयहरु छन् र ति विद्यालयहरुमा ५५४ बिद्यार्थीहरु अध्ययनरत छन् भने दरबन्दी तथा राहत गरी ४० जना सरकारी श्रोतका शिक्षकहरु कार्यरत छन् । गाविसमा भएका विद्यालयहरुको अवस्था र उपलब्ध सुबिधाको विवरण तलको तालिका नं २ मा दिईएको छ ।

तालिका २ विद्यालय र उपलब्ध सुबिधाहरू

क्र सं	विद्यालय वा संस्थाको नाम	स्तर	विद्यार्थी	शिक्षक	आफ्नै भवन छ, छैन	विद्यालय हाताभित्र खानेपानी	शौचालया भएको/ नभएको	प्रयोगमा रहेको/नर हेको	चर्पीमा पानीको सुविधा भएको	सावुन पानीले हातधुने सुविधा भएको	लैंगिक मैत्री भएको
१	श्री खबाङ्ग प्रा वि	प्रा वि	३२	५	छ	छैन	छ	छ	छ	छ	छ
२	श्री ओखरबोट मा वि	मा. वि	२२९	१३	छ	छ	छ	छ	छ	छैन	छ
३	शिव प्रा वि	प्रा वि	४२	४	छ	छ	छ	छ	छैन	छैन	छैन
४	श्री पुरुषोत्तम प्रा वि	प्रा वि	७५	५	छ	छ	छ	छ	छ	छैन	छैन
५	श्री महाबीर प्रा वि	प्रा वि	६३	४	छ	छ	छ	छ	छैन	छैन	छ
६	श्री सिद्धार्थ नि मा वि	नि मा वि	११३	९	छ	छ	छ	छ	छ	छैन	छ
			५५४	४०							

श्रोत फिल्ड अध्ययन २०१५

१.२.३ स्वास्थ्य र सरसफाइको अवस्था

गाविसबासीहरुको उपचार विधि हेर्दा प्रारम्भिक उपचारका लागि धैरैजसो गाउँबासीहरु स्वास्थ्य संस्थामा जाने गर्दछन् गाविसमै स्वास्थ्य सुबिधा भएको कारण बालबालिका तथा महिलाको स्वास्थ्यको अवस्था पनि राम्रो देखिन्छ । नियमित खोप, परिवार नियोजन, मातृ तथा शिशु स्वास्थ्य जस्ता कार्यक्रमहरु स्थानिय स्वास्थ्य चौकीमै उपलब्ध छ । शौचालय नभएका घरपरिवारको संख्या गाविसमा अत्यन्त कम छ ।

गाउं स्तरिय खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना निर्माण गर्ने सिलसिलामा स्थानिय स्वास्थ्य चौकी संग लिईएको तथ्यांक अनुसार ५ वर्ष भन्दा मुनीका बच्चाहरुको पोषणको अवस्था सामान्य रहेको देखिन्छ । झाडापखाला सम्बन्धी उपचार गरिएका ५ वर्ष मुनिका बच्चाहरुको कूल संख्या २३९ मध्ये ७० जनाको उप स्वास्थ्य चौकीबाट, ८८ जनाको ग्रा. स्वा.का. बाट र ८१ जनाको मातृ शिशु कार्यकर्ताबाट उपचार गरिएको थियो ।

सरसफाइको सूचक भनेर चर्पीलाई लिने गरिन्छ । यस गाविस को कूल ७०९ घरधुरी मध्ये ४१५ अर्थात ५९% घरमा पक्की चर्पी, ११ घरमा अर्थात २% घरमा बायोग्यांस सहित जडान भएका चर्पी रहेका छन् भने २४४ वटा अर्थात ३४% घरमा कच्ची चर्पी रहेको छ त्यसैगरि ३९ घरधुरी अर्थात ६% घरमा चर्पी नभएको अवस्था छ । जसलाई सहजिकरण गरि बनाउन सकिने देखिन्छ । वडा र टोल अनुसार पुरै गाविसको चर्पीको हालको अवस्था तलको तालिका ३ मा र बिस्तृत विवरण अनुसूची-७ मा देखाईएको छ ।

तालिका ३ गाविसका टोलहरुका घरेलु चर्पीहरुको अवस्था

वार्ड	जम्मा घर संख्या	पक्कि चर्पी भएका	कच्ची चर्पी भएका	बायोग्यास सहित पक्कि चर्पी भएका	चर्पी नभएका
१	१७८	१११	४३	१०	१४
२	५३	४१	१२	०	०
३	६६	३८	२८	०	०
४	३८	३०	७	१	०
५	१०३	५४	४९	०	०
६	३७	१७	२०	०	०
७	८९	४६	२६	०	१७
८	७२	२९	३५	०	८
९	७३	४९	२४	०	०
जम्मा	**७०९**	**४१५**	**२४४**	**११**	**३९**
प्रतिशत		**५९%**	**३४%**	**२%**	**६%**

१.२.४ गाविसको संस्थागत अवस्था

यस गाविसमा खानेपानी उपभोक्ता समितिहरुको अलावा सरकारी कार्यालयहरु, सहकारी संस्था र समुदायमा आधारित संघ संस्थाहरु समेत गरी जम्मा १० वटा संस्थाहरु रहेका छन । यि संस्थाहरु मध्ये ६ वटा संस्थाहरु संग मात्र चर्पि छन् भने कतिपय सौचालयमा पानीको सुबिधा उपलब्ध छैन । गा वि स मा रहेका संघ संस्थाहरुको संक्षिप्त विवरण तलको तालिका ४ मा देखाईएको छ । यस्को बिस्तृत विवरण अनुसूचि ८ मा दिईएको छ ।

तालिका ४ गा वि स मा अवस्थित संस्था तथा उपलब्ध सुबिधाहरू

संस्थाको नाम	संस्थाको आफ्नै भवन छ, छैन	खानेपानीको सुबिधा छ, छैन	चर्पी छ, छैन	लैगिक मैत्र छ, छैन	साबुन पानीले हातधुने ब्यबस्था
नागरिक सचेतना केन्द्र	छ	छैन	छैन	छैन	छैन
हुलाक कार्यालय	छ	छैन	छैन	छैन	छैन
ऋतु कृषि सहाकारी संस्था	छैन	छ	छैन	छैन	छैन
फुलबारी बचत तथा ऋण सहकारि संस्था	छैन	छ	छ	छैन	छ
सामुदायिक भवन	छ	छैन	छ	छ	छैन
सोलेडाडा महिला ऋण तथा बचत सहकारि संस्था	छैन	छैन	छ	छैन	छ
नेपाल रेदक्रस सोसाईटी	छैन	छ	छ	छैन	छ
लघु बिद्दुत योजना	छ	छ	छैन	छैन	छैन
गाउं विकास समिति कार्यालय	छ	छ	छ	छैन	छ
उप स्वास्थ्य चौकी	छ	छ	छ	छ	छ

१.२.५ उपभोक्ता समिति

यस गाविस भित्र संचालनमा रहेका २३ वटा खानेपानी तथा सरसफाई योजनाहरु मध्ये तामाखानी खानेपानीमा मात्र उपभोक्ता समिति अस्थित्वमा देखिन्छ र जिल्ला जलश्रोत समितिमा दर्ता पनि भएको छ । अरु सबै उपभोक्ता समितिहरु अस्थित्वमा नै छैनन् । मर्मत सम्भार कोष तामाखानी खानेपानीमा रु.१०,००० संचित भएको बेखिएता पनि नियमित पानी शुल्क उठाउने गरेको छैन र मर्मत सम्भार कार्यकर्ता पनि कार्यरत छैनन् ।

अध्याय दुई

२. गा वि स को खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छताको अवस्था

२.१ विद्यमान जलश्रोतको परिचय

२.१.१ जलश्रोतहरुको बिष्लेशण र यसका प्रकार

यस गा.वि.स.मा जम्मा जम्मी ५२ पानीका श्रोतहरु पहिचान गरिएका छन् । जसमध्ये ३७ वटा मुलहरु र ११ वटा खोल्सी र ४ वटा खोला रहेकाछन् । वडावाइज वितरणको हिसावले सब भन्दा कम स्रोत वडा नं. २ मा ३ वटा मात्र रहेका छन् भने सव भन्दा धैरै पानीका श्रोतहरु वडा नं. १ मा १३ वटा श्रोतहरु रहेका छन् । समुदायले पहिचान गरेका पानीका श्रोतहरुको विस्तृत विवरण अनुसूची १० मा दिइएको छ ।

तालिका ५ जलश्रोतहरुको बर्गिकरण

वडा नं	मुल	खोल्सी	खोला	नदी	पोखरी	अन्य	जम्मा
१	६	६	१	०			१३
२	३	०	०	०			३
३	४	१	०	०			५
४	२	३	०	०			५
५	५	१	०	०			६
६	४	०	०	०			४
७	५	०	०	०			५
८	६	०	१	०			७
९	२	०	२	०			४
जम्मा	**३७**	**११**	**४**	**०**			**५२**
प्रतिशत	**७१%**	**२१%**	**८%**	**०**			**१००**

श्रोतः फिल्ड सर्भेक्षण २०१५

२.१.२ क्षमताको आधारमा मूहानको वर्गिकरण

पहिचान भएका श्रोतहरुको क्षमता मापन गरी विश्लेषण गर्दा १० वटा श्रोतहरुको क्षमता ०.१ लिटर प्रति सेकेण्ड भन्दा कम भएको, २८ वटा श्रोतहरुको क्षमता ०.१ देखी ०.५ लिटर प्रति सेकेण्ड, ५ वटा श्रोतहरुको क्षमता ०.५ देखि १ लिटर प्रति सेकेण्ड र ९ वटा श्रोतको क्षमता १ लिटर प्रति सेकेण्ड भन्दा माथी रहेका छन ।

तालिका ६ क्षमताको आधारमा जलश्रोतहरुको बर्गिकरण

वडा नं	<०.१	०.१ - ०.५	०.५ - १	>१	जम्मा
१	३	७	२	१	१३
२	०	३	०	०	३
३	२	२	०	१	५
४	०	४	१	०	५
५	०	४	०	२	६
६	०	३	०	१	४
७	१	३	१	०	५
८	४	१	१	१	७
९	०	१	०	३	४
जम्मा	१०	२८	५	९	५२
प्रतिशत	१९%	५४%	१०%	१७%	१००%

श्रोतः फिल्ड सर्भेक्षण २०१५

२.१.३ गूणस्तरका आधारमा मूहान

प्राविधिक विश्लेषणको धेरै महत्वपूर्ण कार्य पानीको गुणस्तर विश्लेषण गर्नु हो । तर पानीको गुणस्तर विश्लेषण मुहान अवस्थित रहेको स्थानको अवलोकन, श्रोतको वरिपरि रहेको वन, जंगल,सफाईपन, श्रोतको संरक्षण, हाल पानी उपयोगका चलनहरु, मुहानको वरिपरिका बस्तिहरु, दिसाको कारणबाट प्रदूषण हुनसक्ने संभावना र सडेगलेका सिनो आदिबाट गुणस्तरको विष्लेषण गरिएको छ । पहिचान गरिएका जलश्रोतहरुको गुणस्तर विश्लेषण गर्दा ४ अर्थात ८% पानीका श्रोतहरु राम्रो, ४६ अर्थात ८८% पानीका श्रोतहरु ठीकै (मध्यम) रहेको र वाकी २ अर्थात ४%श्रोतहरु नराम्रो श्रेणीमा रहेका छन ।

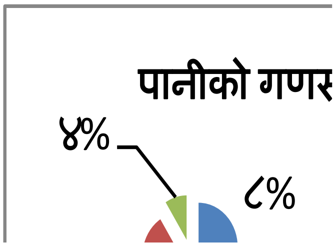

चित्र- 1 पानीको गुणस्तर

तालिका ७ गुणस्तरको आधारमा जलश्रोतहरुको बर्गिकरण

वडा नं	राम्रो	मध्यम	नराम्रो	धेरै नराम्रो	जम्मा
१	०	१२	१	०	१३
२	०	३	०	०	३
३	०	५	०	०	५
४	०	५	०	०	५
५	३	३	०	०	६
६	१	३	०	०	४
७	०	५	०	०	५
८	०	७	०	०	७
९	०	३	१	०	४
जम्मा	४	४६	२	०	५२
प्रतिशत	८%	८८%	४%	०	१००%

२.१.४ सम्भाब्य उपयोगका आधारमा मूहान

गा वि स मा पहिचान भएका जम्मा ५२ वटा पानीका श्रोतहरु मध्ये २७ वटा श्रोतहरु विद्यमान खानेपानी योजनाहरुमा प्रयोग भएका देखिन्छन् र थप ५ वटा श्रोतहरु नयाँ खानेपानी योजनाहरुमा प्रस्तावित गरिएका छन् । अन्य श्रोतहरुको पनि भबिष्यमा गएर खानेपानी, सरसफाई, उद्योग, सिंचाई, जलशक्ति, वातावरण तथा पर्यावरण आदिमा संभाब्य प्रयोग हुन सक्ने देखिन्छ ।

२.१.५ श्रोतमा विवाद

फिल्ड अध्ययनको समयमा स्थानिय समुदायको सहयोगमा गा वि स भरी जम्मा ५२ पानीका श्रोतहरु पहिचान गरिएको थियो । श्रोत पहिचानको समयमा ती श्रोतहरुमा विवाद छ छैन भनि एकिन गरिएको थियो र विवाद कम गर्न योजनाहरुको छनौट गर्दा सहभागितात्मक योजना तर्जुमा प्रकृयालाई ध्यान दिइएको थियो ।

हाल कुनै श्रोतहरुमा विवाद नदएखिए पनि भविष्यमा आयोजना निर्माण अथवा संचालन गर्दा श्रोतमा विवाद आएमा स्थानिय समुदायको सहभागितामा गा वि स स्तरमै छलफल गरी विवादको अन्त्य गरिने छ भन्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

२.२ खानेपानी

२.२.१ खानेपानीको विद्यमान अवस्था

यस गाविसका जम्मा ७०९ घरधुरी मध्ये खानेपानी सेवा प्राप्त घरधुरी ३९३ अर्थात ५५%, र सेवावाट बञ्चित घरधुरी ३१६ अर्थात ४५% रहेको छ । यसको विवरण तलको तालिका ८ मा छ र बिस्तृत विवरण अनुसूची-३ मा दिइएको छ ।

तालिका ८ विद्यमानमा खानेपानीको उपलब्धता

वडा नं	जम्मा घरधुरी	योजनाको धाराबाट पानिखाने	मूल, पधेराबाट	खोला, नदीबाट	कुवाबाट
१	१७८	४८	१३०	०	०
२	५३	३९	१४	०	०
३	६६	६१	२	०	३
४	३८	३८	०	०	०
५	१०३	७२	०	०	३१
६	३७	८	२९	०	०
७	८९	५	८४	०	०
८	७२	६५	०	०	७
९	७३	५७	१६	०	०
जम्मा	७०९	**३९३**	**२७५**	**०**	**४१**
प्रतिशत		**५५%**	**३९%**	**०**	**६%**

श्रोतः   फिल्ड सर्भेक्षेण २०१५

२.२.२ विद्यमान खानेपानी सुबिधास्तर

ओखरवोट गा वि स को विद्यमान खानेपानी सुबिधास्तरको वर्गिकरण गर्दा वार्ड वाइज घरधुरीहरुको विद्यमान खानेपानीको सुबिधास्तर लाई बिश्लेषण गरी वार्डवाइज कठिनाई स्तर निकालिएको छ । सुबिधास्तरको वर्गिकरण गर्दा निम्न तालिका ९ बमोजिमका सुचकहरु प्रयोग गरिएको छ । विस्तृत विवरण अनुसूची-४ मा देखाइएको छ ।

तालिका ९ सेवास्तर विश्लेषण गर्ने सुचकहरु

सेवास्तर	पानी ओसार्न लाग्ने औसत समय (मिनटमा)	परिमाण (लि. /व्य/दिन)	पानीको गुणस्तर	विश्वसनियता महिना/वर्ष	निरन्तरता (घंटा/दिन)
राम्रो (SL 1)	१५ मिनट सम्म	४५ वा सो भन्दा माथि	प्रदुषित नभएको	१२	६ वा सो भन्दा बढि
(तह २) स्वीकार्य	१६ देखि ३० मिनट सम्म	२५ देखि ४४ लि. सम्म	प्रदुषण हुने सम्भावना भएमा	११	५ देखि ६ घंटा सम्म
(तह ३) नराम्रो	३१ देखि ४५ मि. सम्म	१५ देखि २४ ली. सम्म	प्रदुषण हुने सम्भावना उच्च भएमा	१०	४ देखि ५ घंटा सम्म
(तह ४) धेरै नराम्रो	४५ मि. भन्दा माथि	१५ ली. भन्दा कम	वर्तमानमा प्रदुषण अवस्थामा रहेको	२ महिना भन्दा बढि	४ घंटा भन्दा कम

माथिको सुचकलाई आधार मानी वार्ड वाईज टोलहरुको पानिखाने स्थान अनुसार सुबिधास्तर बिश्लेषण गर्दा वडा नं. १ का टोलहरुमा सबै भन्दा बढी कठिनाई देखिन आउँछ भने त्यसपछिका वडाहरु क्रमशः ५,७,८,३,२,४,६ कठिनता क्रममा पर्न आएका छन् । त्यसको विवरण तलको तालिका ८ मा दिइएको छ ।

तालिका १० खानेपानी सुबिधास्तर निर्धारण

वडा नं	जम्मा घरधुरी संख्या	सुबिधास्तर अनुसार घरसंख्या				जम्मा भार	कठिनाई स्तर
		सुबिधास्तर १	सुबिधास्तर २	सुबिधास्तर ३	सुबिधास्तर ४		
१	१७८	०	१७८	०	०	१७८	१
२	५३	०	५३	०	०	५३	६
३	६६	०	५६	१०	०	७६	५
४	३८	०	३८	०	०	३८	८
५	१०३	०	१०३	०	०	१०३	२
६	३७	१९	१८	०	०	१८	९
७	८९	०	८९	०	०	८९	३
८	७२	२५	३०	०	१७	८१	४
९	७३	३८	१९	१६	०	५१	७
जम्मा	**७०९**	**८२**	**५८४**	**२६**	**१७**		

२.२.३ विद्यमान खानेपानी येजनाहरुको संचालन अवस्था

विद्यमान संचालनमा रहेका २३ वटा योजनाहरु मध्ये १३ वटा योजनाको भौतिक र संचालन अवस्था सन्तोषजनक भएपनि मर्मत सुधार गर्नुपर्ने देखिन्छ भने १ वटाको अवस्था राम्रो छ । यि योजनाहरु बाट ५१० घरधुरी लाभान्वित भएका देखिन्छन् । तर हाल सञ्चालनमा रहेका २३ खानेपानी तथा सरसफाइ योजनाहरु मध्ये कुनैपनि योजनामा उपभोक्ता समितिहरु सकृय छैनन् र मर्मत संभार कार्यकर्ता पनि काम गरिरहेका देखिन्नन् । यी योजनाहरुलाई संचालन र मर्मत गर्न नियमित मर्मत संभार कोष पनि उठ्ने गरेको देखिदैन । हाल धेर थोर संचालनमा रहेका देखिएपनि निर्माण भएको ४-६ बर्षमै त्यस्को मर्मत गर्नुपर्ने अवस्था देखिनु ब्यबस्थापन पक्ष एकदमै कमजोर हुनुले हो । तालिका ११ मा विद्यमान योजनाहरुको अवस्था देखाईएको छ । विस्तृत विवरण अनुसूची-५ मा देखाइएको छ ।

तालिका ११ विद्यमान खानेपानी योजनाको सुचारुपना

वार्ड	संचालनमा रहेका योजना संख्या	लाभान्वित घरधुरी संख्या	योजनाको संचालन अवस्था			उपभोक्ता समिति	मर्मत स. का. कार्यरत भएका	कोष भएका
			राम्रो	मध्यम	नराम्रो			
१	२	३४		२				
२	२	५४		१	१			
३	३	४३		२	१			
४	१	५१		१				
५	५	१४७	१	२	२			
६	२	२३		२				
७	३	३६		१	२			
८	४	४०		१	३			
९	१	८२		१		१		१
जम्मा	**२३**	**५१०**	**१**	**१३**	**९**	**१**	**०**	**१**

त्यसैगरी विद्यमान २३ योजनाहरु मध्ये आधा जसो योजनाहरुको निर्माण अबधि २० बर्ष नाघिसकेको छ भने आधा जसो योजनाहरुको १०-१२ बर्ष भईसकेको छ । तथापी धेरै संरचनाहरुको अवस्था मध्यम छ ।

पाइपलाईनमा पनि चुना जम्ने समस्या नभएपनि धैरै ठाउमा पाईप खुल्ला देखिएका र केही ठाउमा चुहिएको पनि छ । तथापी पाईप काटिने, छिट्टै बिग्रने तथा पानी प्रदुषित हुने खतरा उच्च देखिन्छ। त्यसैले समयमा नै मर्मत संभार गर्न आबस्यक छ।

२.३ सरसफाई तथा स्वच्छता

२.३.१ गा वि स को सरसफाई तथा स्वच्छताको अवस्था

जम्मा ७०९ घरधुरी मध्ये ४१५ घरधुरीमा पक्की र २४४ घरधुरीमा कच्ची शौचालय भएका सबै ६५९ घरपरिवारले नै चर्पीको नियमित प्रयोग गर्ने गरेको तथ्यांकले देखाउंछ । घरायसी तहमा पिउनेपानी शुद्धिकरण गरी पिउने ३२ घरधुरी, भित्र बाहिरका ठोस फोहोर मैला खाडलमा फाल्ने २०९ घरधुरी, खेर गएको पानीको उचित ब्यवस्थापन गर्ने ४७ घरधुरी, भाडा सुकाउने चांग भएको २६४ घरधुरी, रहेका छन् । यो तथ्यांकले वातावरणीय सरसफाइको अवस्था उत्साहजनक देखिदैन र यसलाइ थप प्रयत्न गर्नुपर्ने देखिन्छ । तलको तालिका १२ ले गा वि स को सरसफाई र स्वच्छताको संक्षप्त जानकारी दिन्छ विस्तृत विवरण अनुसूची-९ मा देखाईएको छ ।

तालिका ११ वार्डवाइज सरसफाई तथा स्वच्छताको अवस्था

वडा	जम्मा घरधुरी	पक्कि चर्पी भएका	कच्ची चर्पी भएका	भांडा माझ्ने प्लेटफर्म भएका	घरायसि तहमा पिउने पानी शुद्धीकरणा गरि पिउने	हातधुने ठाउ भएका	खेर गएको पानी करेसाबारी मा प्रयोग गर्ने	भांडा सुकाउने चाङ्ग भएको	फोहोर फाल्ने खाडल भएका	करेसावारी ब्यवस्थापन गर्ने	सफा र स्वच्छ तरिकाले खानेकुरा ब्यवस्थापन	धुवां रहित चुल्हो भएको
१	१७८	१११	४३	९६	३१	५५	४४	८५	९६	४६	४७	७८
२	५३	४१	१२	२६	०	०	०	४२	३०	३	३	२७
३	६६	३८	२८	१०	०	०	०	२८	३७	०	०	२४
४	३८	३०	७	३३	१	२५	०	३३	३५	१	१	३३
५	१०३	५४	४९	०	०	०	०	०	०	०	०	११
६	३७	१७	२०	१६	०	०	३	३	११	४	६	४
७	८९	४६	२६	१९	०	०	०	११	०	०	०	११
८	७२	२९	३५	०	०	०	०	१६	०	०	०	१
९	७३	४९	२४	०	०	०	०	४६	०	०	०	३
	७०९	**४१५**	**२४४**	**२००**	**३२**	**८०**	**४७**	**२६४**	**२०९**	**५४**	**५७**	**१९२**

२.३.२ सार्बजनिक तथा संस्थागत सौचालय

ओखरवोट गा वि स मा कुनैपनि सार्वजनिक सौचालय बनेका देखिएनन् । गा वि स मा अवस्थित १० सामुदायिक तथा संस्थागत संस्थाहरु मध्य ६ वटामा मत्र सौचालय भएको देखिन्छ । तर सबै सौचालयहरुमा पानीको सुबिधा र सावुन पानीले हात धुने ब्यवस्था छैन । साथै सबै संस्थागत चर्पीहरु लैंगिक तथा भिन्न क्षेमता मैत्री पनि छैनन् ।

अध्याय तिन

३.खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता योजना

३.१ प्राक्कथन

गाउं विकास समिति स्तरीय खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना (VWASH Plan) तयार प्रकृया नेपालको राष्ट्रिय सरसफाइ गुरु योजना २०६८ को मर्मअनुसार तय गरिएको छ । यो वास योजना तयार गर्दा मध्य तथा सुदूर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रमा सञ्चालित ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजनाले विगत वर्षहरुमा गाविस स्तरीय जलस्रोत उपयोग गुरु योजना तयार गर्दाका उत्तम अभ्यास र सिकाइहरुलाई समाविष्ट गरिएको छ । यस्का साथै पश्चिम नेपाल ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाइ परियोजना पहिलो चरणमा गाउं विकास समिति स्तरीय खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना तयार गर्दा अपनाइएका विधिहरुलाई समेत समावेश गरी तयार गरिएको छ ।

पश्चिम नेपाल ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाइ परियोजना दोस्रो चरणले कार्यक्रम लागु भएका गाविसहरुलाइ समावेशी तथा वृहत गाविस स्तरीय वास योजना तर्जुमा गर्न सहयोग गर्नका लागि यो 'गाविस वास योजना तर्जुमा गरिएको छ । यस्को क्षेत्रलाई विस्तार गरी सरसफाइमात्र अथवा खानेपानी योजनामात्र नभइ गाविसको समष्टिगतरुपमा एकिकृत खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना जुन सबै वडाहरु, टोलहरुलाई समेटेर मानव अधिकारमा आधारित वास कार्यक्रमलाइ ध्यानमा राखेर तयार गरिएको छ । यसमा पानी सुरक्षा योजना, प्रकोप न्यूनीकरण तथा वातावरणीय परिवर्तन जस्ता सवालहरुलाई समेत समावेश गरिएको छ ।

३.२ परिचय

गुणस्तरीय खानेपानी तथा सरसफाईका सुविधाहरु मानिसका अधिकार हुन । खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता क्षेत्रको विकासले व्यक्तिको स्वास्थ्य र स्वस्थ कामदारहरुमा सकारात्मक असर पार्दछ भने अन्य उत्पादनशील क्षेत्रको विकासमा मद्धत पुऱ्याउँदछ । सुरक्षित खानेपानी र स्वच्छताको राम्रो बानीले क्रमशः पानीजन्य रोगको नियन्त्रण र उक्त रोगको उपचारका लागि लाग्ने खर्चमा समेत कमी ल्याउँदछ । ग्रामीण क्षेत्रमा धेरैजसो रोगहरु दुषित खानेपानी र न्यून सरसफाईको कारणले गर्दा लाग्ने गर्दछन् ।
ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाई नीति २०६२ अनुसार सम्पूर्ण जनतालाई २०१७ ई.सं. सम्ममा खानेपानी र सरसफाईका सुविधा पुऱ्याउने लक्ष्य रहेको छ । खानेपानी र सरसफाईमा नेपाल सरकारका तर्फबाट हुने लगानी तथा पहूँचको लक्ष्य २०१७ प्रमुख रुपमा बीस बर्षे रणनीती र राष्ट्रिय खानेपानी योजना (२०१२-२०१७) द्वारा निर्देशित रहेको छ । स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ ले स्थानीय (अधिकारवाला र कार्यालयहरु) पदाधिकारीहरुलाई बढीभन्दा बढी जिम्मेवारी सुम्पिएर विकेन्द्रिकरणलाई अझ बलियो बनाउन खोजेको छ ।गाविस वास योजनाले गाविसलाई उक्त लक्ष्य हासिल गर्नको लागि निर्देशन र मार्गदर्शन प्रदान गर्दछ ।

समुदाय, वार्ड, गाविस र जिल्लालाई खुल्ला दिसा मुक्त घोषणा गर्नु वास कार्यक्रमको पहिलो र प्रमुख लक्ष्य हो र उक्त क्षेत्रलाई सरसफाई र स्वच्छताको आनीबानीमा पूर्ण परिवर्तन गराउनु अन्तिम लक्ष्य हो ।

गाविस वास योजना खानेपानी तथा सरसफाईको माग र आपूर्तिको बैज्ञानिक विधि र सामुदायिक सहभागिता द्वारा यसको प्रभावकारी उपयोग गरी खानेपानी योजनाहरुको कार्यान्वयनको आधारमा उत्तम नतिजा प्राप्त गर्नको लागि वनाइने उपयुक्त योजना हो । गाविस वास योजना सहभागितात्मक, तलदेखि माथिल्लो तहसम्म जाने र आंशिक माथिबाट तल झर्ने योजना प्रक्रियाको उपज हो ।

वास योजना साधारण कुर्सी विधिसंग तुलना गरिएको छ, जसमा चारवटा खुट्टाहरु र पछाडिको भागको प्रयोग गरिएको छ । सबै चारवटै खुट्टाहरुको छुट्टाछुट्टै अर्थ र फरक दृष्टिकोण रहेको छ । पहिलो खुट्टाले घरायसी खानेपानी आपूर्तिलाई जनाउँछ भने त्यस्तैगरी दोस्रोले स्वच्छतालाई, तेस्रोले सरसफाईलाई र चौथोले पोषण तथा आयआर्जन लाई जनाउँछ र पछाडिको भागले यसका सहायक क्रियाकलापहरुलाई जनाउँछ ।

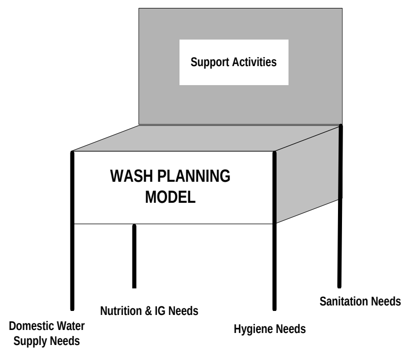

चित्र 2.गाविस वास योजनाको कुर्सी बिधि

३.३ गा वि स वास योजनाको उद्देश्य

गाविस स्तरीय खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना निर्माणको समग्र उद्देश्य गाउं विकास समितिलाई स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावली, २०५६ को दफा (६५) अनुरुप प्रत्येक स्थानिय निकायलाई आफ्नो सिमाक्षेत्र भित्र सञ्चालन हुने विकास निर्माण कार्य जनमुखी, सहभागितात्मक, प्रभावकारी, सुव्यबस्थित र दीगो प्रतिफल दिने गरी सञ्चालन गर्न आवधिक गाउं विकास योजना तयार गरी सोही योजना अन्तरगतका आयोजनाहरुलाई प्राथमिकताको आधारमा गाविसको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना तयार गरि कार्यन्वयनमा लैजानु नै हो ।

यसका अतिरिक्त यस कार्यका खास उद्देश्यहरु निम्न वमोजिम रहेका छन्ः

१। गाउं विकास समितिको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छताको वर्तमान अवस्थाको विश्लेषण गरी सबैका लागि खानेपानी र सरसफाइ सुबिधा उपलव्ध गराउन आवश्यक पर्ने स्रोतको पहिचान गर्नु,

२। गाविस क्षेत्रभित्र सेवाविहीन, सेवा प्राप्त र सुविधा स्तरोन्नती गर्नुपर्ने समुदायको पहिचान गरी प्राथमिकिकरण गर्ने र सोहि वमोजिम स्रोतको विनियोजन गर्ने,

३। गाविसको पूर्ण सरसफाइको रणनैतिक योजना तर्जुमा गर्ने र सोहि वमोजिम कार्यक्रमहरु तय गर्ने,

४। जलवायु परिवर्तनबाट खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता क्षेत्रमा पर्न गएका तथा भविष्यमा पर्न सक्ने असरहरुको वारेमा अध्ययन गरी विपद् जोखिम न्यूनीकरण र जलवायु परिवर्तन अनुकुलनका क्रियाकलापहरु पहिचान तथा तर्जुमा गर्नु,

५। पश्चिम नेपाल ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाइ परियोजनाको दोस्रो चरणको अवधारणा वमोजिम उक्त गाविसमा परियोजनाको सहयोगको स्तर निर्धारण गरी सोहि वमोजिम कार्ययोजना तयार गर्ने कार्यमा सहयोग गर्नु रहेको छ ।

३.४ विधि

गाविस स्तरीय खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना निर्माण कार्यको लागि निम्न वमोजिमको बिधि तथा क्रियाकलापहरु गरिएको थियो ।

क्र.सं.	क्रियाकलापको नाम	समयाबधी	कैफियत
१	सहजकर्ताको तालिम तथा विद्यमान खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजनाको डेस्क अध्ययन कार्य ।	३ दिन	जिल्ला स्तरमा
२	गाविसस्तरीय अभिमुखिकरण तालिम	१ दिन	गाविस स्तरमा
३	वडास्तरीय अभिमुखिकरण तालिम	९ दिन	वडा स्तरमा
४	महिला र दलितको आत्मविश्वास अभिबृद्धि तालिम	२ दिन	गाविस स्तरमा
५	वाश समन्वय समितिको क्षमता अभिवृध्दिका लागि तालीम संचालन	२ दिन	गाविस स्तरमा
६	सामाजिक तथा प्राबिधिक अध्ययन	१८ दिन	गाविस स्तरमा
७	वडास्तरीय आवश्यकता पहिचान, लेखाजोखा तथा वडास्तरीय योजना तर्जुमा	९ दिन	वडा स्तरमा
८	गाविस स्तरीय योजना तर्जुमा कार्यशाला गोष्ठी	२ दिन	गाविस स्तरमा
९	मस्यौदा वाश योजना तयारी तथा लेखन	८ दिन	
१०	गाविस र VWASHCC मा वाश योजना प्रस्तुती तथा पारित र गाउं परिषदवाट स्वीकृती	१ दिन	गाविस स्तरमा

उपरोक्त क्रियाकलापहरुमध्ये सहजकर्ताको तालिम व्यवस्थापन र प्रतिवेदन लेखन कार्यको संयोजन जिल्ला विकास समितिले गरेको छ भने बांकी क्रियाकलापहरु सहजकर्ताको सहयोगमा गाउं विकास समिति, VWASHCC र वडा नागरिक मञ्चले आयोजना गरेका थिए ।

समग्र वास योजना कार्यको अगुवाई गाविसले गरेको थियो जसको लागि गाविसलाई आवश्यक सहयोग गर्न जिल्ला विकास समितिले एकजना सामाजिक र एकजना प्राविधिक परामर्शदाता उपलव्ध गराएको थियो ।

३.५ सिमितता

यस खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना, जिल्लाको यस क्षेत्रको विकासको निम्ति पूर्णरुपमा सहयोगी रहेपनि यसका आफ्ना केही सीमितताहरु रहनेछन्ः

- अपर्झट आउनसक्ने तत्कालिन आवश्यकताहरुको प्राथमिकिकरण
- पर्याप्त बजेट विनियोजनमा न्यूनता
- प्राथमिक तहको तथ्याङ्कको सहज उपलब्धता
- राजनैतिक स्थिरता एवं स्थानीय सरकार तथा सुशासनको चभाव
- पर्याप्त प्राविधिक तथा प्रशासनिक कर्मचारीको खटनपटन
- भौगोलिक बिकटता
- दातृ राष्ट्र तथा संघ, संस्थाहरुको सहयोगको सुनिश्चितता एवं निरन्तरता
- राजनीतिज्ञ तथा योजनाकारहरुको दूरदृष्टि

३.६ गाविसको पञ्चबर्षिय योजना तर्जुमा

३.६.१ खानेपानी

वडास्तरमा तर्जुमा गरी प्राथमिकता क्रम तोकिएका ३३ योजनाहरु मध्ये गाविस स्तरीय योजना तर्जुमा बैठकबाट २१ नयां ग्रेभिटी योजना र ६ मर्मत योजना समेत गरी २७ वटा खानेपानी योजनाहरु तर्जुमा गरी प्राथमिकिकरण गरिएका छन । प्रस्तावित योजनाहरुको पाईप लाईन लम्बाई र संरचना संख्याको आधारमा अनुमानित लागत तयार गर्दा यस गाविसका प्राथमिकतामा राखेका खानेपानी योजनाहरु निर्माण तथा मर्मत गर्न रु २१,१५७,५०० खर्च लाग्ने देखिन्छ । यसको संक्षिप्त विवरण तलको तालिका १३ मा देखाईएको छ । बिस्तृत विवरण अनुसुचि १० मा देखाईएको छ ।

तालिका १३ गा वि स स्तरबाट खानेपानी योजना तर्जुमा

वडा नं	प्रस्तावित योजना			जम्मा योजना संख्या	लाभान्वित घरधुरी संख्या	अनुमानित लागत	कैफियत
	नयां	मर्मत	पूनःनिर्माण				
१	६	१		७	१५३	६,२१०,०००	
२	१			१	५४	१,९५०,०००	
३	३			३	३६	१,५९७,५००	
४	२			२	३८	२,७००,०००	
५	२	३		५	१४०	१,९९५,०००	
६	३			३	४९	१,५७५,०००	
७	२			२	२५	१,९८०,०००	
८	१	२		३	१३७	२,२५०,०००	
९	१			१	१६	९००,०००	
	२१	६	०	२७	६४८	२१,१५७,५००	

३.६.२ सरसफाई तथा स्वच्छता कार्य योजना

खुल्ला दिसामुक्त घोषणाको प्रतिफललाई दिगो र निरन्तर रुपमा अगाडि बढाई आधारभूत सरसफाइ तथा स्वच्छताको अवस्थामा सुधार गर्नु अबको मुख्य दायित्व हुन आउँछ । घोषणाको समयसम्म आउँदा गर्न इच्छा भएपनि गर्न बाँकी रहेको, सुधार गर्नुपर्ने महशुस भएका पक्षहरु, थप गर्नुपर्ने तथा स्तरीकरण गर्नुपर्ने कुरा थाति रहेका हुन्छन् । खुल्ला दिसामुक्त घोषणा पछिको सुविधामा पहूँच तथा पूर्ण सरसफाइ अभियानलाई समयमै सफल बनाउने चाहना गाविसको रहेको छ । गाविसको सरसफाइ तथा स्वच्छताको अवस्था पहिचान, योजना तर्जुमा, स्रोत साधनको परिचालन, प्रभावकारी कार्यान्वयन गरी छिटो भन्दा छिटो सफलता हासिल गर्नका लागि गाविस स्तरीय पूर्ण सरसफाइ योजनाको आवश्यकता महशुस गरी निम्नानुसारका कृयाकलापहरु सम्पन्न गर्ने योजना तयार गरिएको छ ।

१) पूर्ण सरसफाइको लागि आवश्यक पर्ने विवरणहरु वडागत रुपमा वि.सं. २०७२ मंशिर मसान्त सम्ममा पुरा गर्ने ।

२) वि.स. २०७२ चैत्र मसान्त सम्ममा गाविसलाइ नै पूर्ण सरसफाइ तथा आनीवानी परिवर्तन भएको घोषणा गरिने छ ।

३) गा वि स भित्र रहेका सबै सामाजिक संघ संस्थाहरु, विद्यालयहरु तथा सार्वजनिक स्थलहरुमा चर्पीको निर्माण र ब्यबस्थापन गर्ने ।

४) गाविसमा भएका सार्वजनिक, संस्थागत तथा विद्यालय शौचालयहरुलाई स्थायी र स्वच्छ बनाउन शौचालय संचालन तथा मर्मतका लागि बिशेष कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने । साथै घरायसी शौचालयको अवस्था नियमित रुपमा सुधार गर्ने ।

५) गाँउ वस्ती, टोल, वडा, विद्यालयहरुले पूर्ण सरसफाइ अभियान सफल पार्न कार्य योजना सहित सक्रिय रुपमा संलग्न हुने र साथै भिवाससिसिको निर्णयलाई कार्यान्वयन गर्न जिम्मेवारी वहन गर्ने ।

६) गाविसमा संचालन गरिने सरसफाइ तथा स्वच्छता सम्वन्धी क्रियाकलापहरु एकिकृत रुपमा संचालन गर्न सवै सरोकारावालाहरु वीच समन्वय कायम राख्ने ।

७) गाविस स्तरीय खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता समन्वय समिति (भिवाससिसि) को नाममा गाविसमा सरसफाइ कोष स्थापना गर्ने र कोष परिचालन गरि एकिकृत रुपमा कार्यक्रम संचालन गर्ने । यसको लागि प्रत्येक वर्ष कुन कुन संघ सस्थाले कति रकम विनियोजित गर्ने भन्ने कुरा भिवाससिसि र सरोकारावालाहरुको भेलावाट निर्णय गर्ने ।

८) सरसफाइ तथा स्वच्छता र शौचालय सम्वन्धी सामाग्री सजिलैसँगै समयमै सस्तो र विकल्प सहित प्राप्त गर्न व्यवसायीहरुसँग सहकार्य गर्ने । गाविस हाताभित्रै प्यान, पाइप, सिमेन्ट, रड, र्हिपक, ब्रस, सावुन, टुथपेष्ट, काइयो, नेल कटर उपलब्धताको ब्यवस्था गर्ने त्यस्तैगरि सरसफाइ तथा स्वच्छता सम्बन्धी स्रोत व्यक्ति, चर्पी निर्माण, रिड. तथा प्यान वनाउने मिस्त्री तयार गर्ने ।

९) भिवाससिसिसँग समन्वय गरि सम्वन्धी वडाका वडा नागरिक मञ्चले हरेक घरको सम्पूर्ण नामावली अभिलेख राखी सरसफाइ कार्ड वितरण गर्ने । पुर्ण सरसफाइ भएपछि पूर्ण सरसफाइको प्रमाणीकरण गर्न स्टीकर टास्ने । गा. वि. स.मा कुनैपनि किसिमको सेवा सुविधा र सिफारिस लिन आउँदा घरमा पूर्ण सरसफाइको सूचक पुरा भए नभए वा कति वटा पुरा भएको जनाकारी लिने । तोकिएको समयसम्म पुरा भएको प्रमाण पेश नगर्ने घरधुरीहरुलाई गा.वि.स. वाट दिईने सेवा सुविधा तथा सिफारिसको सन्दर्भमा नियमित गर्ने ।

१०) स्वास्थ्य चौकिमा सरसफाइ डेस्क स्थापना गर्ने र सेवा लिन आउने विरामी तथा उसको साथमा आउने परिवारका सदस्यलाई पूर्ण सरसफाइ सम्वन्धि जानकारी दिने र साथै प्रत्येक विद्यालयहरुमा सरसफाइ नमूना टेबल राखी सचेतना अभिवृद्धि गर्ने ।

११) पूर्ण सरसफाइ घोषणाको लागि गाँउ, टोल , वडाहरु वीच प्रतिस्पर्दा गराउने र घोषणा गरेको आधारमा प्रोत्साहनको व्यवस्था गर्ने । त्यस्तैगरि गा वि स स्तरीय खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता समन्वय समितिको निर्णयानुसार अन्य पुरस्कार तथा प्रोत्साहन दिनुपर्ने व्यक्ति, संस्था वा समूह पहिचान गरि पुरस्कृत गर्ने ।

३.६.३ अनुगमन र मूल्यांकनः

गाविसमा पूर्ण सरसफाइको अभियान प्रभावकारी रुपले संचालन तथा सफल वनाउन जिल्ला तह, गाविस तह, वडा तह र स्थानीय समुदायहरुको तहवाट अनुगमन गरिने छ । गाउँ स्तरीय खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता समन्वय समितिले आबश्यकतानुसार तहगत अनुगमन तथा मुल्यांकन समिति वनाउने छ र सो समितिले नियमित अनुगमन गर्ने छ ।

अनुगमन तथा मुल्याकंन गर्नका लागि विधिहरु निर्धारण गरि ब्यक्तिगत, घरायसी तथा संस्थागत तहमा पूर्ण सरसफाइका सूचकहरु पुरा भए नभएको अनुगमन गर्ने छ ।

३.६.४ पूर्ण सरसफाइ पश्चातको क्रियाकलापहरुः

खुल्ला दिसामुक्त घोषणा पश्चातको लक्ष घोषणालाई दीगो बनाउने र पूर्ण सरसफाइ तथा आनीवानी परिवर्तनको अभियानलाई तीव्रता दिइ पूर्ण सरसफाइयुक्त क्षेत्र बनाउनु हो । पूर्ण सरसफाइ तथा आनीवानी परिवर्तन क्षेत्र घोषणा पश्चात पनि सरसफाइ तथा स्वच्छताको अभियान सम्पन्न भएको हुदैन । तसर्थ पूर्ण सरसफाइलाई दीगोपना र घोषणा गर्दा सूचकको रुपमा नभएको अन्य सरसफाइ तथा स्वच्छताको क्रियाकलापलाई समेट्दै वातावरण मैत्री सरसफाइ तथा स्वच्छता र अर्ध शहरमुखी बिशेषताका सरसफाइ तथा स्वच्छताको अभियानलाई निरन्तरता दिनुपर्छ ।

यसको लागि शौचालयको स्तरीकरण तथा प्रयोगकर्ता मैत्री, भान्साको फोहोरवाट आफैले मल वनाउने, प्लाष्टिकलाई छुट्टै जम्मा गरी बिक्री वा निर्धारित स्थलमा जम्मा गर्ने, बैकल्पीक उर्जाको प्रयोग, फोहोर मैला व्यवस्थापन, खानेपानीको मुहान संरक्षण, पानीको गुणस्तर परिक्षण, पोखरीहरुको संरक्षण, प्लाष्टिक झोला निषेध, स्यानिटरी ल्याण्डफिल्ड साइट, स्थानीयस्तरमै सरसफाइ सामाग्रीको व्यवस्थापन, ढलको व्यबस्था, नियमित बजेट र संस्थागत क्रियाकलाप आदि क्रियाकलापहरु अगाडि बढाइने छ ।

३.६.५ जलवायु परिवर्तन अनुकुलन तथा विपद जोखिम न्यूनिकरण कार्य योजना

म्याग्दी जिल्लाको बर्षात तथा तापक्रम

वर्षा र तापक्रमको तथ्यांक जल तथा मौषम बिज्ञान बिभाग अन्तर्गतका मौषम मापन केन्द्रबाट लिएको हो । यो तथ्यांक उक्त विभागको वेबसाइटको जलबायु पोर्टलमा उपलब्ध छ । म्याग्दी जिल्लाको हकमा बेगा, कुहुँ, तातोपानी, दरबाङ्ग र बेनीबजार गरि पाँच ठाउँमा मौषम केन्द्र राखिएको छ, चित्रमा प्रस्तुत वर्षातको तथ्यांक उक्त पाँचै ठाउँका केन्द्रका तथ्यांकहरूको वार्षिक औसत हो भने तापक्रम को तथ्यांक भने बेनीबजार केन्द्रको मात्रै रहेको छ ।

क) वर्षा

ग्राफ १ मा सन १९७९ देखि २००९ सम्मको वार्षिक औषत वर्षात देखाइएको छ । चित्रमा देखाइएजस्तै औषत वर्षात १२०० मि.लि देखि २३०० मि.लि सम्म रहेको छ । १९९८ मा २३०० मि.लि र २००० मा २२०० मि.लि. अधिकतम मापन गरिएको बर्षात रहेको छ भने १९७९ मा १३०० मि.लि. र १९८७ मा १२०० मि.लि न्यूनतम मापन भएको बर्षात रहेको छ । गत ३० वर्षभित्रको समग्र बर्षाको प्रवृति हेर्दा करिब १५५० देखि १८५० मि.लि का दरले बर्षाको परिमाण बढ्दै गएको देखिन्छ ।

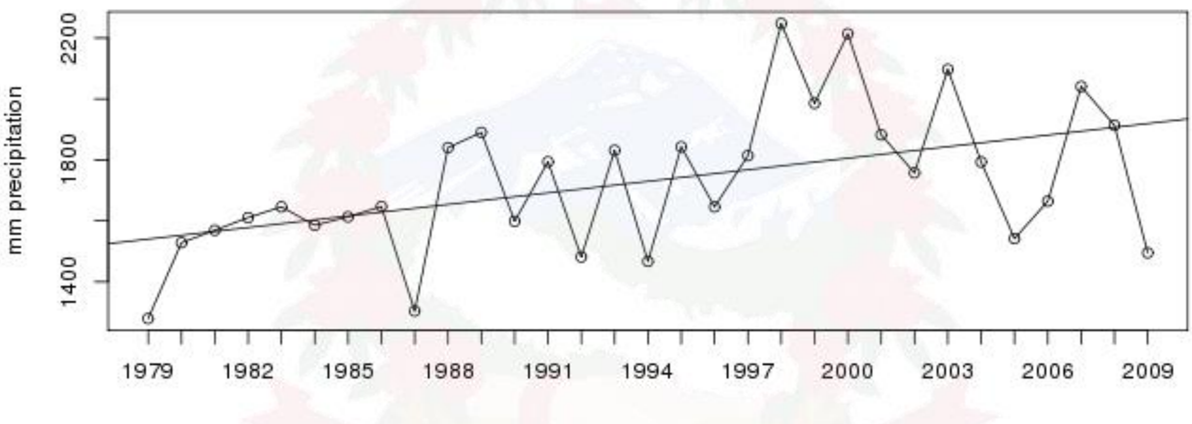

Mean Observed Rainfall From 1979 To 2009 Months January February March April May June July August September
• October November December for BEGA, KUHUN, TATOPANI, DARBANG, BENI BAZAR {y=12.64 x year -23470.0, r= 0.4832, p= 0.005901, S.E.= 0.005901}

१९७९ देखि २००९ सम्मको बार्षिक औसत बर्षात

ख) मासिक औसत बर्षात (१९९४ देखि २००९)

ग्राफ २ मा सन् १९९४ देखि २००९, १५ बर्षको मासिक बर्षातको फरक प्रस्तुत गरिएको छ उच्च वर्षात गर्मी यामको मनसुनको समय, बैशाख महिना देखि भाद्र महिना सम्म देखिन्छ मनसुनको बेलाको मासिक सबभन्दा बढी वर्षातको औसत ३५० - ६०० मिलिमिटर देखिन्छ सन् १९९५ र २००३ मा यो औसत बढेर ७०० मिलिमिटर नाघेको थियो हिउँदको समयमा अतिनै कम वर्षा र कहिलेकाँही वर्षात् नहुन पनि सक्छ सन् १९९८ मा हिउंदको सबभन्दा उच्च वर्षात भएको थियो भने सन् २०००, २००१, २००६, २००८ र २००९ को हिउंदमा खासै बर्षा भएको देखिदैन यसरि वर्षातको लामो समयको परिवर्तन लाई हेर्दा वार्षिक वर्षातको प्रवृत्ति घटबढ नभएको देखिन्छ ।

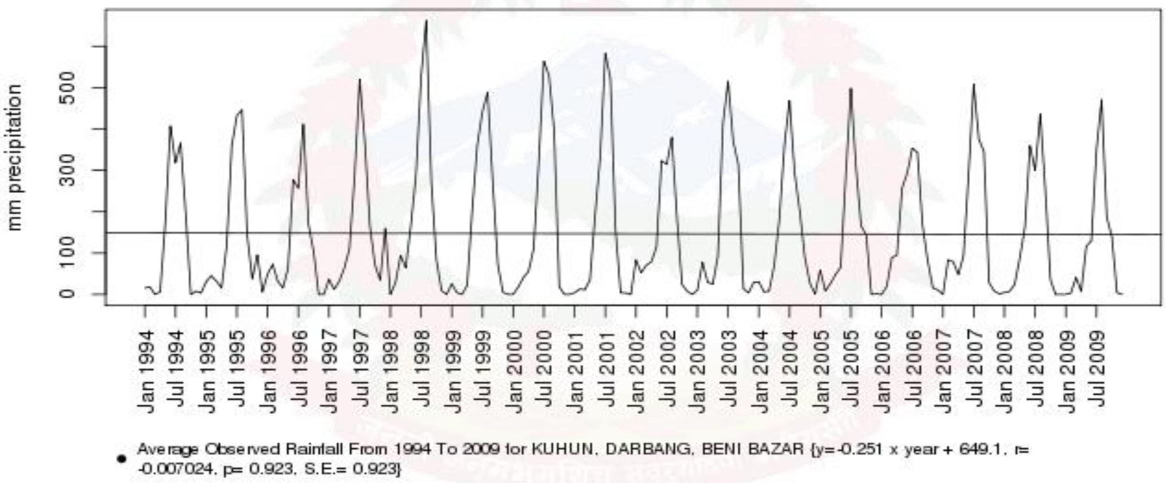

१९९४ देखि २००९ सम्मको वर्षातको मासिक औसत

ग) अधिकतम तापक्रम

ग्राफ ३ मा बेनीबजार रहेको केन्द्रको १९७९ देखि २००९ सम्मको अवधिको बार्षिक अधिकतम तापक्रमको औसत तथ्याङ्क प्रस्तुत गरिएको छ । बीस वर्षको अवधिमा अधिकतम तापक्रम १९९७ मा २६.५ डिग्री र १९९१ मा ३०.२५ डिग्री सेल्सियस रहेको देखिन्छ भने समग्र बीस वर्षको अधिकतम तापक्रमको औसत करिब १ डिग्री सेल्सियसका दरले बढ्दै गएको देखिन्छ । जल तथा मौसम विज्ञान विभागको वेबसाइटमा न्यूनतम तापक्रमको ग्राफ पनि उपलब्ध छ ।

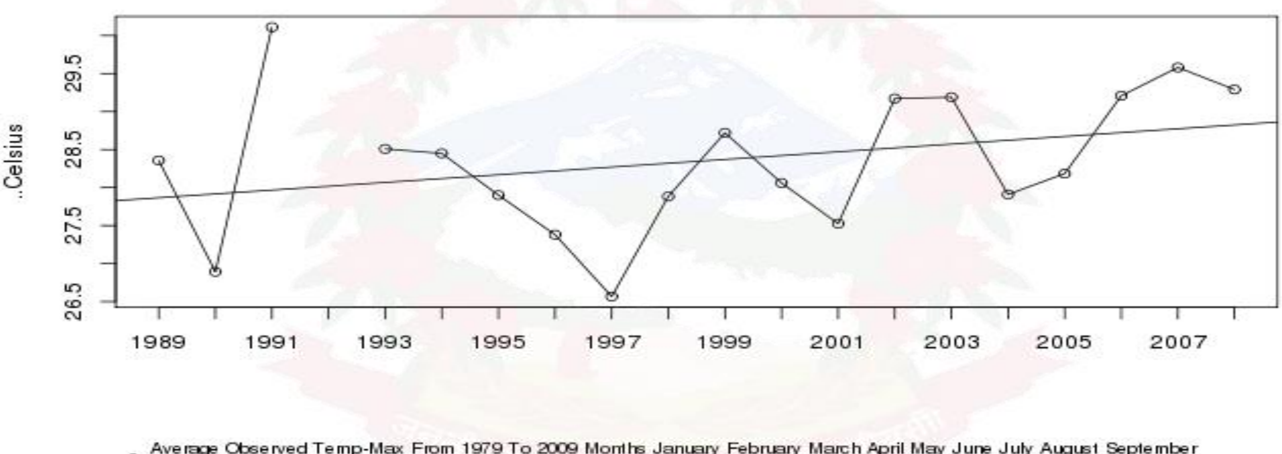

१९७९ देखि २००९ सम्मको अधिकतम तापक्रमको औसत

तालिका 3 वार्ड वाईज विगतको विपद अनुभव

वडा नं.	वर्ष	जोखिम	स्थानीय समुदाय तथा वातावरणीय सेवाहरुमा जोखिमबाट परेको असर	स्थानीयको दृष्टिकोण तथा बुझाई
९	२०६९	पहिरो	३ वटा घरहरु भत्केको, जमिन चिरापरेको, खानेपानी मुहान पहिरोले लगेको, ७० भन्दा बढि घरधुरि प्रभावित	उचित बासस्थानको अभाव । भुसंरक्षण मा बढावा दिनुपर्ने ।
२	२०७२	भुकम्प	१ घर पूर्न रुपमा क्षति, ११ घर आंसिक रुपमा क्षति ४ वटा बिद्दालय जउखिममा ३५ घर सामान्य क्षति। यसको अतिरिक्त २ गोरु मृतु,१जनाको खुट्टा भांचियको पहिरोले खरति योग्य जमिन पुरियो ।	पूर्ब तयारि गर्नु पर्ने । आवश्यक जनचेतनाको कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्ने ।

तालिका 4 भविष्यमा हुनसक्ने प्रकोपको लेखाजोखा

जोखिम	सम्भाब्य असर	प्रभावको अवस्था(१–४)	विकल्पहरु
पहिरो	पानीका मुहान, बस्ति, जग्गा जमिन बगाएर लिन सक्ने सम्भावना ।	४	• पानीका श्रोतहरुमा उपयुत्त संरक्षण गर्ने (बायो ईन्जिनियरिङ) • पानी निकासको उचित प्रबन्ध गर्ने • भुसंरक्षणको लागि चेतना मुलक कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने
भुकम्प	घर तथा मानविय क्षति, पहिरो जान सक्ने, पशुबस्तुको क्षेती	३	• पूर्ब तयारिका कार्यक्रमहर तर्जुमा गर्ने • भुकम्प प्रतिरोधि भौतिक संरचनाहरु निर्माण मा जोड दिने • सचेतना मुलाक कार्यक्रमहरु लागु गर्ने ।

तालिका 5 जलवायू परिवर्तन अनुकुलन कार्य योजना

प्रा.क्र.	सृजित मुख्य खतराहरु (प्रकोपहरु)	जोखिममा रहेका जिविको पार्जनका साधनहरु	अनुकुलन उपायहरु	जोखिममा रहेका क्षेत्र	कार्यान्वयन वर्ष	अनुमानित लागत
१	पहिरो	घर, खेतिपाती, पानीका मुहान, बाटोघाटो	बृक्षारोपण, वायो ईन्जिनियरिङ्ग कृयाकलाप, चेक वाल	वार्ड ९ का टोलहरु	२०७३	८००,०००
२	बाढी पहिरो	घर, खेतिपाती, बाटोघाटो	वायो ईन्जिनियरिङ्ग कृयाकलाप, चेक वाल	सबै वडा	२०७४	१,२००,०००
३	पानीका मुहान सुक्दै जानु, सुख्खा, खडेरी	पुराना पोखरीहरु	पुराना पोखरीहरुको संरक्षण, पूनभरण पोखरी निर्माण,श्रोत संरक्षण	सबै वडा	२०७५	२,२५०,०००

तालिका 6 गा वि स को एक बर्षे कार्य योजना

प्राथमिकिकरण	कृयाकलाप	वडा नं	योजनाको किसिम नयां/मर्मत	लाभान्वित घरधुरी संख्या	अनुमानित लागत	कार्यन्वयन बर्ष	सहयोगी निकाय	
							आन्तरिक	बाह्य
१	चुनारे खा पा निर्माण	१	नयां	४३	१,८००,०००	२०७२		
२	बनाउन बाँकी पक्की चर्पी निर्माण	१ देखि ९	नयां	२५४	२,५४०,०००	२०७२/७३		
३	पूर्ण सरसफाइको लागि आवश्यक पर्ने विवरणहरु वडागत रुपमा पुरा गर्ने	१ देखि ९	नयां	सबै		२०७२/७३		
४	गाविसलाइ नै पूर्ण सरसफाइ तथा आनीवानी परिवर्तन भएको घोषणा	१ देखि ९	नयां	सबै		२०७२/७३		

३.६.६ संभावित सहयोगी निकायहरु

गा वि स मा प्रस्तावित खानेपानी योजनाहरु र बांकी चर्पी निर्माण गर्नको लागि गाविसको आफ्नै श्रोत मात्रले सम्भव नहुन सक्छ, त्यस्का लागि बाह्य सहयोगी निकायहरुको खोजी तथा पहिचान गर्न जरूरी हुने भएकोले त्यस्ता केही सम्भावित सहयोगी निकायहरु तल उल्लेख गरिएको छ ।

- पश्चिम नेपाल ग्रामिण खानेपानी तथा सरसफाई परियोजना ।
- जिल्ला विकास समिति, म्याग्दी ।
- खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय ।
- अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरु ।
- दातृ राष्ट्र तथा निकायहरु ।

अनुसूचीहरुः

अनुसूची–१ ओखरवोट गा वि स को नक्सा

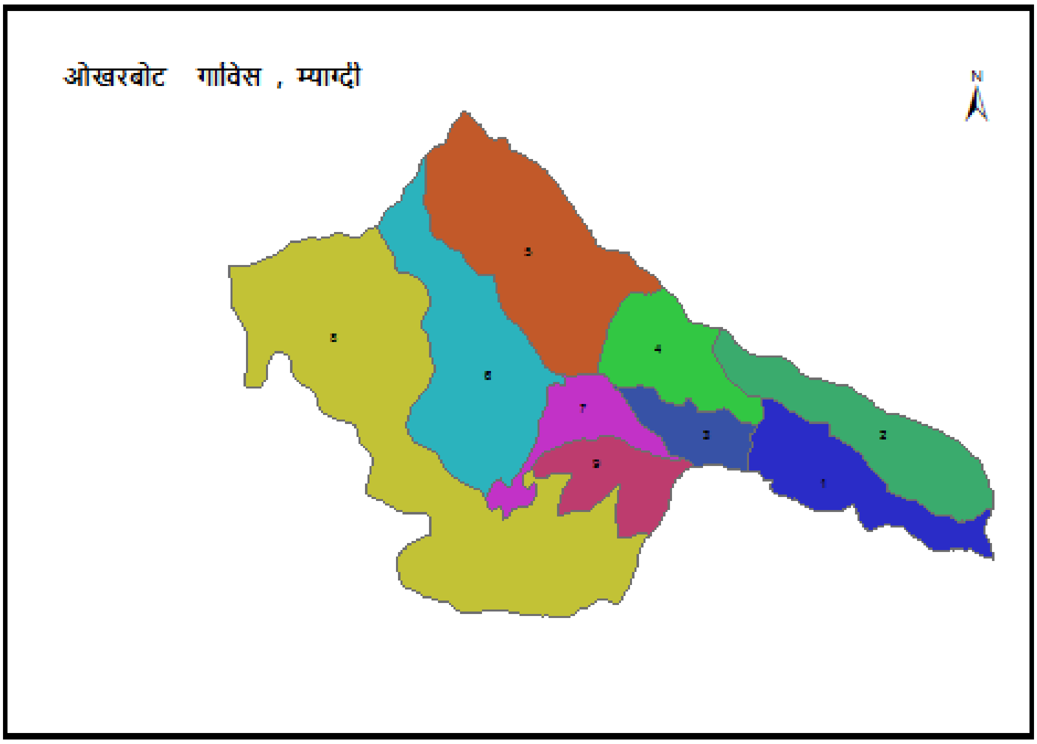

अनुसूचि-२, घरधुरी तथा जनसंख्या

क्र.स.	टोलको नाम	दलित	जनजाती	अन्य	जम्मा घर संख्या	हालको प्रक्षेपित जनसंख्या	घरधुरी (२०६८ को जनगणना बमोजिम	जनसंख्या (२०६८ को जनगणना बमोजिम	सेवा नपुगेका घरधुरी
	वडा नं १								
१	चुनारे	२	१	५	८				८
२	शिवालय	१	३	६	१०				१०
३	उपल्लो फुलवारी	१६	८	८	३२				३२
४	तल्लो फुलवारी	४	२०	११	३५				३५
५	सल्यान, दाङबाङ र स्यालि	१७	१४	०	३१				१७
६	रितुङ	३	५	०	८				८
७	खोप्ट्याङ	९	०	०	९				९
८	पैयाबोट	०	५	०	५				५
९	लाखीबोट	२	४	०	६				६
१०	कालापातल सुंगुरखानी	१४	२०	०	३४				०
	१	६८	८०	३०	१७८	५३६	१०८	५३७	१३०
	वडा नं २								
१	उपल्लो मट्खीना	५	३	०	८				०
२	तल्लो मट्खीना र डाँडाकटेरी	०	५	०	५				०
३	लोटेवेसी	१३	१	०	१४				१
४	अर्जबाङ्ग	२	४	०	६				०
५	काफलबोट	०	२	०	२				०
६	चौतरा बोट	०	५	०	५				०
७	आरु बोट	८	२	०	१०				१०
८	ओडार बोट	०	३	०	३				३
	२	२८	२५	०	५३	२६९	५४	२७०	१४
	वडा नं ३								
१	दासबाङ	०	१६	०	१६				०
२	घोयलबोट	२	५	०	७				०
३	पहिरोघर	१	४	०	५				०
४	ढाङढुङ कोट	७	०	०	७				०
५	रातो ढुङ्गा	०	२	०	२				२

क्र.स.	टोलको नाम	दलित	जनजाती	अन्य	जम्मा घर संख्या	हालको प्रक्षेपित जनसंख्या	घरधुरी (२०६८ को जनगणना बमोजिम	जनसंख्या (२०६८ को जनगणना बमोजिम	सेवा नपुगेका घरधुरी
६	चप्लुङ	०	३	०	३				३
७	डीही	५	३	०	८				०
८	बिसौना बोट	३	७	०	१०				०
९	बरनाचे	०	८	०	८				०
	३	१८	४८	०	६६	१९४	४१	१९४	५
	वडा नं ४								
१	डाडाकटेरी	०	५	०	५				०
२	चीउरी बोट	८	२५	०	३३				०
	४	८	३०	०	३८	१७०	३८	१७०	०
	वडा नं ५								
१	दल्ला	७	१०	०	१७				०
२	ससप, अस्थायि बस्ति			०	०				०
३	भाती र बाधखोर	११	६	०	१७				०
४	खानीबास	०	६	०	६				०
५	सिस्नेरी	०	१४	०	१४				०
६	हल्खर्क	०	५	०	५				०
७	थाप्ले र तल्लो भाङ्सा	५	८	०	१३				०
८	खबाङ	०	३१	०	३१				३१
	५	२३	८०	०	१०३	२८९	६५	२९०	३१
	वडा नं ६								
१	पैया वोट	२	२	०	४				४
२	छाप	०	१४	०	१४				१४
३	भुमेथान र धूपीवोट	६	१३	०	१९				११
	६	८	२९	०	३७	७५	१७	७५	२९
	वडा नं ७								
१	अस्का भातमारे]	१५	११	३	२९				०
२	छाप्सी वाङ	१	१४	०	१५				०
३	छिपछिपे	९	७	०	१६				०
४	रातामाटा	९	३	०	१२				६

क्र.स.	टोलको नाम	दलित	जनजाती	अन्य	जम्मा घर संख्या	हालको प्रक्षेपित जनसंख्या	घरधुरी (२०६८ को जनगणना बमोजिम	जनसंख्या (२०६८ को जनगणना बमोजिम	सेवा नपुगेका घरधुरी
५	मट्ठा	५	७	०	१२				६
६	सागवारी	०	५	०	५				०
	७	३९	४७	३	८९	२०४	४४	२०४	१२
	वडा नं ८								
१	तल्लो मटौका	१७	०	०	१७				७
२	माथिल्लो मटौका	१७	०	०	१७				०
३	माथिल्लो पानखानी	४	१	०	५				०
४	भिरजरा	१०	२	०	१२				०
५	दिप्लीचौर	१३	०	०	१३				०
६	उपल्लो खवालड्ङ	२	६	०	८				०
	८	६३	९	०	७२	३१६	७१	३१७	७
	वडा नं ९								
१	तल्लो खवालडुङ	२	५	०	७	३२			०
२	गैरी गाँउ	७	५	०	१२	५६			०
३	तल्लो पानखानी	१	९	०	१०	४६			०
४	ढुङ्गेपाली	१	६	०	७	३२			०
५	जुकेपानी	१८	३	०	२१	९७			०
६	लोसेरीवाङ	७	६	३	१६	७४			१६
	९	३६	३४	३	७३	२७८	६६	२७९	१६
	कुल जम्मा	**२९१**	**३८२**	**३६**	**७०९**	**२३३०**	**५०४**	**२३३६**	**२४४**
५८	**टोल संक्या**								

अनुसूची -३ विद्यालय तथा उपलब्ध सुबिधा

क्र सं	विद्यालय वा संस्थाको नाम	अवस्थित स्थान		किसिम	स्तर	विद्यार्थी			शिक्षक			आफ्नै भवन छ, छैन	विद्यालय हाताभित्र खानेपानी	शौचालया भएको/ नभएको	चर्पीमा पानीको सुविधा भएको	सावुन पानीले हातधुने सुविधा भएको	लैंगिक मैत्री भएको
		वडा नं	टोल			छात्रा	छात्र	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा						
१	श्री खबाङ्ग प्रा वि	५	सिस्नेरी	सामुदायिक	प्रा. वि.	११	२१	३२	३	२	५	छ	छैन	छ	छ	छ	छ
२	श्री ओखरबोट मा वि	९	दिप्लीचौर	सामुदायिक	प्रा. वि.	१०९	१२०	२२९	३	१०	१३	छ	छ	छ	छ	छैन	छ
३	शिव प्रा वि	७	अस्काछाप	सामुदायिक	नि मा वि	२१	२१	४२	२	२	४	छ	छ	छ	छैन	छैन	छैन
४	श्री पुरुषोत्तम प्रा वि	१	फुलचारी	सामुदायिक	उ मा वि	४२	३३	७५	३	२	५	छ	छ	छ	छ	छैन	छैन
५	श्री महाबीर प्रा वि	१	सल्यान	सामुदायिक	मा.वि.	३८	२५	६३	२	२	४	छ	छ	छ	छैन	छैन	छ
६	श्री सिद्धार्थ नि मा वि	३	चिउरीचोट	सामुदायिक	नि मा वि	५३	६०	११३	५	४	९	छ	छ	छ	छ	छैन	छ
						२७४	२८०	५५४	१८	२२	४०						

अनुसूची -४ संस्थागत अवस्था तथा उपलब्ध सुबिधा

क्र सं	विद्यालय वा संस्थाको नाम	अवस्थित स्थान		आफ्नै भवन छ, छैन	खानेपानी	शौचालया	भिन्न क्षमता मैत्री	चर्पीमा पानीको सुविधा भएको	सावुन पानीले हातधुने सुविधा भएको	लैंगिक मैत्री भएको	फोहर ब्यवस्थापन
		वडा नं	**टोल**								
१	नागरिक सचेतना केन्द्र	8	दिप्ली चौर	छ	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
२	हुलाक कार्यालय	8	ओखरबोट	छ	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छ
३	ॠतु कृषि सहाकारी संस्था	2	फुलबारी	छैन	छ	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छ

क्र सं	विद्यालय वा संस्थाको नाम	अवस्थित स्थान		आफ्नै भवन छ, छैन	खानेपानी	शौचालया	भिन्न क्षमता मैत्री	चर्पीमा पानीको सुविधा भएको	सावुन पानीले हातधुने सुविधा भएको	लैंगिक मैत्री भएको	फोहर व्यवस्थापन
		वडा नं	**टोल**								
४	फुलबारी बचत तथा ऋण सहकारि संस्था	1	फुलबारी	छैन	छ	छ	छैन	छ	छ	छैन	छ
५	सामुदायिक भवन	2	ओखरबोट	छ	छैन	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छैन
६	सोलेडाडा महिला ऋण तथा बचत सहकारि संस्था	3	चिउरी बोट	छैन	छैन	छ	छैन	छ	छ	छैन	छैन
७	नेपाल रेदक्रस सोसाईटी	1	फुलबारी	छैन	छ	छ	छैन	छ	छ	छैन	छ
८	लघु बिद्दुत योजना	3	चिउरी बोट	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छ
९	गाउं विकास समिति कार्यालय	4	चिउरी बोट	छ	छ	छ	छैन	छ	छ	छैन	छ
१०	उप स्वास्थ्य चौकी	4	चिउरी बोट	छ	छ	छ	छैन	छ	छ	छ	छ

अनुसूची -५ उप स्वास्थ्यस्तर तथ्यांक

१. वार्ड उप स्वास्थ्य चौकी रहेको स्थान

जिल्ला	गा.वि.स.को नाम	गा.वि.स.को कोड	वार्ड	टोल
म्याग्दी	**ओकरवोट**	**२८**	**४**	**चिउरीबोट**

२. वालवालिकाहरुको स्वास्थ्य सम्बन्धी तथ्याङ्क

२.१ बच्चाहरुको तौल मापन (पाँच बर्ष मुनिका वच्चाहरुको पोषणको अवस्था)

बच्चाहरु	उमेरको आधारमा बच्चाहरुको समुह									
	०-११ महिना		१२-२३ महिना		२४-३५ महिना		३६-५९ महिना		जम्मा	
	न्यून	सामान्य	न्यून	सामान्य	न्यून	सामान्य	न्यून	सामान्य	न्यून	सामान्य
नयां	०	८०	०	३३		१०		३२		१५५
दोहरीएका	०	२४५	०	२७		२१		१९		३१२

२.२ झाडापखाला सम्बन्धी उपचार गरिएका ५ बर्ष मूनिका बच्चाहरु संख्या

उपचार सेवा पूर्‍याउने	झाडापखाला सम्बन्धी बिरामी परेका नया बच्चाहरुको संख्या				उपचार गरिएका संख्या	सिफारिस गरिएका संख्या	मृत्यु भएका संख्या
	जलवियोजन नभएका	सामान्य जलवियोजन भएका	धेरै जलवियोजन भएका	जम्मा			
उप□स्वास्थ्य चौकीवाट	४१	२९	०	७०	७०	०	
ग्रा.स्वा.का.कर्ता वा (स्वयंसेविका) हरुवाट	५८	३०	०	८८	८८	०	
मातृ शिशु कार्यकर्ताहरु वाट	५२	२९	०	८१	८१	०	

Nutritional and metabolic disorder

क्र.सं.	ICD कोड	रोगको किसिम	महिला	पुरुष
२९	E46	कूपोषण	०	
३०	E50	Avitaminoses and other nutri deficiency	०	

अनुसूची –६ गाविसका टोलहरुका घरेलु चर्पीहरुको अवस्था

क्र. स.	टोलको नाम	पक्कि चर्पी भएका	कच्ची चर्पी भएका	बायोग्यास सहित पक्कि चर्पी भएका	चर्पी नभएका	जम्मा घर संख्या	कैफियत
	वडा नं १						
१	चुनारे	५	०	३	०	८	
२	शिवालय	५	०	५	०	१०	
३	उपल्लो फुलवारी	२५	६	१	०	३२	
४	तल्लो फुलवारी	२९	५	१	०	३५	
५	सल्यान, दाङबाङ र स्यालि	८	९	०	१४	३१	
६	रितुङ	०	८	०	०	८	
७	खोप्ट्याङ	२	७	०	०	९	
८	पैयाबोट	४	१	०	०	५	
९	लाखीबोट	३	३	०	०	६	
१०	कालापातल सुंगुरखानी	३०	४	०	०	३४	
	1	१११	१४	१०	१४	१७८	
	वडा नं २						
१	उपल्लो मट्खीना	७	१	०	०	८	
२	तल्लो मट्खीना र डाभ्डाकटेरी	५	०	०	०	५	
३	लोटेवेसी	४	१०	०	०	१४	
४	अर्जबाé	५	१	०	०	६	
५	काफलबोट	२	०	०	०	२	
६	चौतरा बोट	५	०	०	०	५	
७	आरु बोट	१०	०	०	०	१०	
८	ओडार बोट	३	०	०	०	३	
	2	४१	१२	०	०	५३	
	वडा नं ३						
१	दासबाङ	६	१०	०	०	१६	
२	घोयलबोट	३	४	०	०	७	
३	पहिरोघर	४	१	०	०	५	
४	ढाङढुङ कोट	६	१	०	०	७	

क्र. स.	टोलको नाम	पक्कि चर्पी भएका	कच्ची चर्पी भएका	बायोग्यास सहित पक्कि चर्पी भएका	चर्पी नभएका	जम्मा घर संख्या	कैफियत
५	रातो ढुङ्गा	**२**	**०**	**०**	०	**२**	
६	चप्लुङ	**२**	**१**	**०**	०	**३**	
७	डीही	**४**	**४**	**०**	०	**८**	
८	बिसौना बोट	**४**	**६**	**०**	०	**१०**	
९	बरनाचे	**७**	**१**	**०**	०	**८**	
	3	**३८**	**२८**	**०**	**०**	**६६**	
	वडा नं ४						
१	डाडाकटेरी	**१**	**४**	**०**	०	**५**	
२	चीउरी बोट	**२९**	**३**	**१**	०	**३३**	
	4	**३०**	**७**	**१**	**०**	**३८**	
	वडा नं ५						
१	दल्ला	४	१३	०	०	१७	
२	ससप, अस्थायि बस्ति	०	०	०	०	०	
३	भाती र बाधखोर	१६	१	०	०	१७	
४	खानीबास	६	०	०	०	६	
५	सिस्नेरी	१२	२	०	०	१४	
६	हल्खर्क	४	१	०	०	५	
७	थाप्ले र तल्लो भाङ्सा	१२	१	०	०	१३	
८	खबाङ	०	३१	०	०	३१	
	5	**५४**	**४९**	**०**	**०**	**१०३**	
	वडा नं ६						
१	पैया वोट	२	२	०	०	४	
२	छाप	११	३	०	०	१४	
३	भुमेथान र धूपीवोट	४	१५	०	०	१९	
	6	**१७**	**२०**	**०**	**०**	**३७**	
	वडा नं+ ७						
१	अस्का भातमारे]	१२	५	०	१२	२९	
२	छाप्सी वाङ	८	७	०	०	१५	

क्र. स.	टोलको नाम	पक्कि चर्पी भएका	कच्ची चर्पी भएका	बायोग्यास सहित पक्कि चर्पी भएका	चर्पी नभएका	जम्मा घर संख्या	कैफियत
३	छिपछिपे	१०	६	०	०	१६	
४	रातामाटा	६	६	०	०	१२	
५	मट्ठा	५	२	०	५	१२	
६	सागवारी	५	०	०	०	५	
	7	**४६**	**२६**	**०**	**१७**	**८९**	
	वडा नं ८						
१	तल्लो मटौका	३	१४	०	०	१७	
२	माथिल्लो मटौका	६	११	०	०	१७	
३	माथिल्लो पानखानी	३	१	०	१	५	
४	भिरजरा	१०	२	०	०	१२	
५	दिप्लीचौर	६	७	०	०	१३	
६	उपल्लो खवालङ्é	१	०	०	७	८	
	8	**२९**	**३५**	**०**	**८**	**७२**	
	वडा नं ९						
१	**तल्लो खवालडुङ**	४	३	०	०	७	
२	**गैरी गाँउ**	११	१	०	०	१२	
३	**तल्लो पानखानी**	७	३	०	०	१०	
४	**ढूङेपाली**	५	२	०	०	७	
५	**जुकेपानी**	७	१४	०	०	२१	
६	**लोसेरीवाङ**	१५	१	०	०	१६	
	9	**४९**	**२४**	**०**	**०**	**७३**	
	कुल जम्मा	**४१५**	**२१५**	**११**	**३९**	**७०९**	
	प्रतिसत	५८.५३	३०.३२	१.५५	५.५०	१००.००	

टोल संख्या ६३

अनुसूचि ७ ओखरवोट गा वि स मा पहिचान भएका पानीका श्रोतहरु

क्र. सं	श्रोत संकेत	श्रोतको नाम	श्रोतको किसिम	दर्ता भएको दर्ता नभएको	कोअर्डीनेट			श्रोतको बहाव (लि./से.)	विवाद छ, छैन	श्रोतको गुणस्तर	बर्तमानमा श्रोतको प्रयोग छ, छैन	यदि छ भने	श्रोत प्रयोगका लागि प्रस्तावित भएको छ, छेन	यदि छ भने	श्रोत संरक्षणको आवस्यकता छ, छैन	श्रोत आसपासको वातावरण
					X	Y	Z					योजनाको नाम		योजनाको नाम		
वडा नं. १																
१	430028 01S01	करेन्ट मूल	मूल	दर्ता भएको	४३८५९५	३१४३८३५	१५४१	०.२९	छैन	मध्यम	छ	करेन्ट खा.पा.	छैन		छ	झाडी
२	430028 01S02	पल्लो ददरेनी खोल्सा	खोल्सी	दर्ता नभएको	४३७८७६	३१४४१८१	११६८	०.४५	छैन	नराम्रो	छ	ददरेनी खा.पा.	छैन		छ	वन, खोल्सा
३	430028 01S03	ओललो ददरेनी खोल्सा	खोल्सी	दर्ता नभएको	४३७७४७	३१४४१७३	१२९९	०.३६	छैन	मध्यम	छैन		छैन		छ	जङ्गल, खोला
४	430028 01S04	मर्नेवन खोल्सा	खोला	दर्ता नभएको	४३६४२०	३१४३९४५	१२९९	३.७५	छैन	मध्यम	छैन		छैन		छ	जङ्गल
५	430028 01S05	भूमेथान मूल	खोल्सी	दर्ता भएको	४३७९५१	३१४३७०६	१२७५	१.००	छैन	मध्यम	छैन		छैन		छ	खेतको किनारमा
६	430028 01S06	छिस खोल्सा	खोल्सी	दर्ता भएको	४३८१७१	३१४३४५७	१२१५	०.७५	छैन	मध्यम	छ	छिसखोलसा खा.पा.	छैन		छ	झाडी
७	430028 01S07	छान्दे मूल	मूल	दर्ता नभएको	४३६०८२	३१४४५५०	१४७७	०.१०	छैन	मध्यम	छैन		छैन		छ	जङ्गल
८	430028 01S08	खोप्ट्याङ्ग खोल्सा	खोल्सी	दर्ता नभएको	४३५५१२	३१४४८११	१६५६	०.१०	छैन	मध्यम	छैन		छैन		छैन	पहरा
९	430028 01S09	रातगिरी मूल	मूल	दर्ता नभएको	४३५८५७	३१४५००२	१८१७	०.११	छैन	मध्यम	छैन		छैन		छ	झाडी
१०	430028 01S10	ओखरजरा मूल	मूल	दर्ता भएको	४३६०७०	३१४५०७८	१८१५	०.२०	छैन	मध्यम	छैन		छैन		छ	जङ्गल
११	430028 01S11	अन्तरेखाली मूल	मूल	दर्ता भएको	४३६०४२	३१४५११४	१८३८	०.३३	छैन	मध्यम	छैन		छैन		छ	खाली जग्गा

क्र. सं	श्रोत संकेत	श्रोतको नाम	श्रोतको किसिम	दर्ता भएको दर्ता नभएको	कोअर्डीनेट			श्रोतको बहाव (लि./से.)	विवाद छ, छैन	श्रोतको गुणस्तर	बर्तमान मा श्रोतको प्रयोग छ, छैन	यदि छ भने	श्रोत प्रयोगका लागि प्रस्तावित भएको छ, छेन	यदि छ भने	श्रोत संरक्षणको आवश्यकता छ, छैन	श्रोत आसपासको वातावरण
					X	Y	Z					योजना को नाम		योजनाको नाम		
१२	430028 01S12	तल्लो हेरलधारा खोल्सा	खोल्सी	दर्ता नभएको	४३७७२७	३१४४८२६	१७४९	०।३१	छैन	मध्यम	छैन		छैन		छ	जङ्गल
१३	430028 01S13	माथलल्लो हेरलडाडा	मूल	दर्ता नभएको	४३७५८३	३१४४७५३	१८२४	०।०७	छैन	मध्यम	छैन		छैन		छ	पहाड, खोला
2																
वडा नं. २		`														
१४	430028 02S01	थाप्लेडाडा	मूल	दर्ता नभएको	४३६१५१	३१४५४२६	१८५३	०।१६	छैन	मध्यम	छैन		छ	थाप्लेडाडा	छैन	खोल्सा
१५	430028 02S02	भुमेथान मूल	मूल	दर्ता नभएको	४३५९८०	३१४५४०६	२०३६	०।१२	छैन	मध्यम	छ	भुमेथान खा.पा.	छ	भूमिथान	छ	झाडी
१६	430028 02S03	सिद्धथान मूल	मूल	दर्ता नभएको	४३५७९९	३१४५५५०	२१३१	०।२०	छैन	मध्यम	छ	सिद्धथान खा.पा.	छ	सिद्धथान	छ	पाखो
3																
वडा नं. ३																
१७	430028 03S01	छिपछिपे खोल्सा	खोल्सी	दर्ता नभएको	४३३१०९	३१४५५३७	१९३६	०।२८	छैन	मध्यम	छ	सिद्धथान खा.पा.	छैन		छ	जङ्गल
१८	430028 03S02	कूडापानी मूल	मूल	दर्ता नभएको	४३३९९२	३१४५३०३	१९३२	०।०९	छैन	मध्यम	छैन		छैन		छ	जङ्गल
१९	430028 03S03	धाइखोरीया मूल	मूल	दर्ता नभएको	४३४७८६	३१४४९६९	१९३२	०।१२	छैन	मध्यम	छ	कूडापानी खा.पा.	छैन		छ	जङ्गल
२०	430028 03S04	जूगेपानी	मूल	दर्ता नभएको	४३४९२८	३१४५१२२	१६७८	०।१०	छैन	मध्यम	छैन		छैन		छ	जङ्गल

क्र. सं	श्रोत संकेत	श्रोतको नाम	श्रोतको किसिम	दर्ता भएको दर्ता नभएको	कोअर्डीनेट			श्रोतको बहाव (लि./से.)	विवाद छ, छैन	श्रोतको गुणस्तर	बर्तमान मा श्रोतको प्रयोग छ, छैन	यदि छ भने	श्रोत प्रयोगका लागि प्रस्तावित भएको छ, छेन	यदि छ भने	श्रोत संरक्षणको आवश्यकता छ, छैन	श्रोत आसपासको वातावरण
					X	Y	Z					योजनाको नाम		योजनाको नाम		
२१	430028 03S05	झ्याप्रे मुहान	मूल	दर्ता नभएको	४३३३७९	३१४६३७०	२०९१	१।२५	छैन	मध्यम	छ	झ्याप्रे खोला खा.पा.	छैन		छ	जङ्गल
वडा नं. ४																
२२	430028 04S01	दरेमेला खोल्सा	खोल्सी	दर्ता नभएको	४३५२६४	३१४५६८३	२१६०	०।१६	छैन	मध्यम	छैन		छैन		छ	जंगल
२३	430028 04S02	तल्लो भोडसा मूल	मूल	दर्ता नभएको	४३३५८५	३१४६५६३	२१०२	०।३३	छैन	मध्यम	छैन		छैन		छैन	जंगल
२४	430028 04S03	उपल्लो भोडसा मूल	मूल	दर्ता नभएको	४३३६८८	३१४६९३५	२१९९	०।२३	छैन	मध्यम	छैन		छैन		छ	जंगल
२५	430028 04S04	छ्यारछ्यारे खोल्सा	खोल्सी	दर्ता नभएको	४३३६५२	३१४६४१३	२०९१	०।२०	छैन	मध्यम	छैन		छैन		छैन	जंगल
२६	430028 04S05	पधेरो खोल्सा	खोल्सी	दर्ता नभएको	४३४७९६	३१४५५१०	१८०५	०।६३	छैन	मध्यम	छ	पधेरो खोल्सा खा.पा.	छैन		छ	भीर
2																
वडा नं. ५																
२७	430028 05S01	तोहरे पानी मुहान	मूल	दर्ता नभएको	४३२८४८	३१४७४०२	२२००	०।४२	छैन	मध्यम	छ	तोरेपानी खा.पा.	छैन		छ	जंगल
२८	430028 05S02	महखोला मूल	मूल	दर्ता नभएको	४३२३९०	३१४८०७१	२०६६	२।६६	छैन	राम्रो	छ	चेम्वाङ्ग खा.पा.	छ	चेम्वाङ्ग दुलिवोट	छैन	जंगल

क्र.सं	श्रोत संकेत	श्रोतको नाम	श्रोतको किसिम	दर्ता भएको दर्ता नभएको	कोअर्डीनेट			श्रोतको बहाव (लि./से.)	विवाद छ, छैन	श्रोतको गुणस्तर	बर्तमान मा श्रोतको प्रयोग छ, छैन	यदि छ भने	श्रोत प्रयोगका लागि प्रस्तावित भएको छ, छेन	यदि छ भने	श्रोत संरक्षणको आवश्यकता छ, छैन	श्रोत आसपासको वातावरण
					X	Y	Z					योजना को नाम		योजनाको नाम		
२९	430028 05S03	भातीखोला मूहान	मूल	दर्ता नभएको	४३१७००	३१४७१८१	२३४५	१।६७	छैन	मध्यम	छ	भाती खोला खा.पा.	छैन		छ	जंगल
३०	430028 05S04	दून्दूर मूहान	मूल	दर्ता नभएको	४३१२८६	३१४७४२७	२६३०	०।२६	छैन	राम्रो	छ	दून्दूर खा.पा.	छैन		छैन	जंगल
३१	430028 05S05	सागवारी मूहान	मूल	दर्ता नभएको	४३१४२०	३१४६७१४	२४१३	०।२४	छैन	मध्यम	छ	सागवारी खा.पा.			छ	जंगल
३२	430028 05S06	पाङ्ग्रावोट खोल्सा	खोल्सी	दर्ता नभएको	४३२१९१	३१४७२००	२१६८	०।२३	छैन	राम्रो	छ	पाङ्ग्रावोट खोल्सा			छ	जंगल
5																
वडा नं.६																
३३	430028 06S01	पत्थरे खोल्सा	मूल	दर्ता नभएको	४३२४२८	३१४५१४१	१९१२	०।२५	छैन	मध्यम	छैन		छैन		छ	खोल्साको विचमा
३४	430028 06S02	छापखोला मूहान	मूल	दर्ता नभएको	४३२२९१	३१४५०४४	१९७३	१।२५	छैन	मध्यम	छैन		छैन		छ	वस्तीको नजिक
३५	430028 06S03	स्यांङ खोला मूहान (क)	मूल	दर्ता नभएको	४३१९६६	३१४५१३९	२०९८	०।२३	छैन	मध्यम	छ	स्यांङ खोला	छैन		छ	झाडी
३६	430028 06S04	स्यांङ खोला (ख)	मूल	दर्ता नभएको	४३१८७६	३१४५०४०	२१३९	०।३६	छैन	राम्रो	छ	स्यांङ खोला	छैन		छ	जङ्गल
4																
वडा नं.७																
३७	430028 07S01	उपल्लो ताले मूहान	मूल	दर्ता नभएको	४३१७३५	३१४४६५७	२४११	०।१०	छैन	मध्यम	छ	उपल्लो ताल खा.पा.	छैन		छ	जङ्गल

क्र. सं	श्रोत संकेत	श्रोतको नाम	श्रोतको किसिम	दर्ता भएको दर्ता नभएको	कोअर्डीनेट			श्रोतको बहाव (लि./से .)	विवाद छ, छैन	श्रोतको गुणस्तर	बर्तमान मा श्रोतको प्रयोग छ, छैन	यदि छ भने	श्रोत प्रयोगका लागि प्रस्तावित भएको छ, छेन	यदि छ भने	श्रोत संरक्षणको आवस्यकता छ, छैन	श्रोत आसपासको वातावरण
					X	Y	Z					योजनाको नाम		योजनाको नाम		
३८	430028 07S02	तल्लो ताले मूहान	मूल	दर्ता नभएको	४३१८२७	३१४४९४२	२२०२	०।६३	छैन	मध्यम	छ	तल्लो ताले खा.पा.	छैन		छ	जङ्गल
३९	430028 07S03	महखोला मूहान माथिल्लो	मूल	दर्ता नभएको	४३२११९	३१४५३२०	१९३८	०।५०	छैन	मध्यम	छैन		छैन		छैन	जङ्गल
४०	430028 07S04	तल्लो महखोला मूहान	मूल	दर्ता नभएको	४३२१७४	३१४५३३९	१९०७	०।३१	छैन	मध्यम	छ		छैन		छ	जङ्गल
४१	430028 07S05	छाप खोला मूहान	मूल	दर्ता नभएको	४३२५३३	३१४५४९३	१८३३	०।२६	छैन	मध्यम	छ		छैन		छ	जङ्गल
1																
वडा नं.८																
४२	430028 08S01	दिप्ली खोला खोल्सा	खोला	दर्ता नभएको	४३१४०६	३१४३६२०	२४३८	२।५०	छैन	मध्यम	छैन		छैन		छ	जंगल
४३	430028 08S02	लिटेपिङ मूहान	मूल	दर्ता नभएको	४३२८०१	३१४३२५७	२२६३	०।०९	छैन	मध्यम	छ	लिटेपिङ खा.पा.	छैन		छ	जंगल
४४	430028 08S03	चमर्खक कूवा	मूल	दर्ता नभएको	४३२७७५	३१४३३७८	२२१८	०।०८	छैन	मध्यम	छैन		छैन		छ	जंगल
४५	430028 08S04	चमर्खक कूवा	मूल	दर्ता नभएको	४३२८२६	३१४३४५८	२१६७	०।०८	छैन	मध्यम	छ	चमर्खक खा.पा.	छैन		छ	जंगल
४६	430028 08S05	दलेसिर्म मूहान	मूल	दर्ता नभएको	४३३०८०	३१४४१०५	१९८८	०।२२	छैन	मध्यम	छ	दलेसिर्म खा.पा.	छैन		छ	जंगल
४७	430028 08S06	तामाखानी मूहान	मूल	दर्ता नभएको	४३३६३४	३१४३७०६	१९८७	१।००	छैन	मध्यम	छ	तामाखानी खा.पा.	छैन		छ	जंगल

क्र. सं	श्रोत संकेत	श्रोतको नाम	श्रोतको किसिम	दर्ता भएको दर्ता नभएको	कोअर्डीनेट			श्रोतको बहाव (लि./से .)	विवाद छ, छैन	श्रोतको गुणस्तर	बर्तमान मा श्रोतको प्रयोग छ, छैन	यदि छ भने	श्रोत प्रयोगका लागि प्रस्तावित भएको छ, छेन	यदि छ भने	श्रोत संरक्षणको आवस्यकता छ, छैन	श्रोत आसपासको वातावरण
					X	Y	Z					योजना को नाम		योजनाको नाम		
४८	430028 08S07	कूहीरेको मुलपानी	मूल	दर्ता भएको	४३३२३३	३१४३९४८	२०७८	०।०६	छैन	मध्यम	छ	कूहीरेको मुलपानी खा.पा.	छैन		छ	जंगल
1																
वडा नं. ९																
४९	430028 09S01	चापवोट खोल्सा	खोला	दर्ता नभएको	४३२८७३	३१४३८७०	२०७६	३।००	छैन	मध्यम	छैन		छैन		छ	जंगल
५०	430028 09S02	जूकेपानी मूहान	मूल	दर्ता नभएको	४३३९४४	३१४४४०७	१६८९	१।६७	छैन	नराम्रो	छैन		छैन		छ	जंगल
५१	430028 09S03	कालपोहरा मूहान	मूल	दर्ता भएको	४३४५४६	३१४३८७०	१७१५	०।२२	छैन	मध्यम	छैन		छैन		छ	जंगल
५२	430028 01S02	चूनारे खोल्सा	खोला	दर्ता नभएको	४३८६८९	३१४४००५	१२९३	१।२५	छैन	मध्यम	छ	चूनारे खा.पा.	छैन		छ	पाखो
0																

Note: All Water resources were measured in May-June, 2015

अनुसूचि-९ खानेपानीको बिद्यमान उपयोग अवस्था

क्र.स.	टोलको नाम	जम्मा घाधुरी	खानेपानी सुबिधा नपुगेका	योजनाको धाराबाट	मुल, पंधेरा बाट	खोला बाट	कुवा बाट
	वडा नं १						
१	चुनारे	८	८	०	८	०	०
२	शिवालय	१०	१०	०	१०	०	०
३	उपल्लो फुलवारी	३२	३२	०	३२	०	०
४	तल्लो फुलवारी	३५	३५	०	३५	०	०
५	सल्यान, दाङबाङ र स्यालि	३१	१७	१४	१७	०	०
६	रितुङ	८	८	०	८	०	०
७	खोप्ट्याङ	९	९	०	९	०	०
८	पैयाबोट	५	५	०	५	०	०
९	लाखीबोट	६	६	०	६	०	०
१०	कालापातल सुंगुरखानी	३४	०	३४	०	०	०
	1	१७८	१३०	४८	१३०	०	०
	वडा नं २						
१	उपल्लो मट्खीना	८	०	८	०	०	०
२	तल्लो मट्खीना र डा¤डाकटेरी	५	०	६	०	०	०
३	लोटेवेसी	१४	१	१३	१	०	०
४	अर्जबाé	६	०	५	०	०	०
५	काफलबोट	२	०	२	०	०	०
६	चौतरा बोट	५	०	५	०	०	०
७	आरु बोट	१०	१०	०	१०	०	०
८	ओडार बोट	३	३	०	३	०	०
	2	५३	१४	३९	१४	०	०
	वडा नं ३						
१	दासबाङ	१६	०	१६	०	०	०
२	घोयलबोट	७	०	७	०	०	०
३	पहिरोघर	५	०	५	०	०	०
४	ढाङढुङ कोट	७	०	७	०	०	०
५	रातो ढुङ्गा	२	२	०	२	०	०

क्र.स.	टोलको नाम	जम्मा घाधुरी	खानेपानी सुबिधा नपुगेका	योजनाको धाराबाट	मुल, पंधेरा बाट	खोला बाट	कुवा बाट
६	चप्लुङ	३	३	०	०	०	३
७	डीही	८	०	८	०	०	०
८	बिसौना बोट	१०	०	१०	०	०	०
९	बरनाचे	८	०	८	०	०	०
	3	६६	५	६१	२	०	३
	वडा नं ४						
१	डाडाकटेरी	५	०	५	०	०	०
२	चीउरी बोट	३३	०	३३	०	०	०
	4	३८	०	३८	०	०	०
	वडा नं ५						
१	दल्ला	१७	०	१७	०	०	०
२	ससप, अस्थायि बस्ति	०	०	०	०	०	०
३	भाती र बाधखोर	१७	०	१७	०	०	०
४	खानीबास	६	०	६	०	०	०
५	सिस्नेरी	१४	०	१४	०	०	०
६	हल्खर्क	५	०	५	०	०	०
७	थाप्ले र तल्लो भाङ्सा	१३	०	१३	०	०	०
८	खबाङ	३१	३१	०	०	०	३१
	5	**१०३**	**३१**	**७२**	**०**	**०**	**३१**
	वडा नं ६						
१	पैया वोट	४	४	०	४	०	०
२	छाप	१४	१४	०	१४	०	०
३	भुमेथान र धूपीवोट	१९	११	८	११	०	०
	6	**३७**	**२९**	**८**	**२९**	**०**	**०**
	वडा नं ७						
१	अस्का भातमारे]	२९	०	०	२९	०	०
२	छाप्सी वाङ	१५	०	०	१५	०	०
३	छिपछिपे	१६	०	०	१६	०	०
४	रातामाटा	१२	६	०	१२	०	०
५	मट्ठा	१२	६	०	१२	०	०

क्र.स.	टोलको नाम	जम्मा घाधुरी	खानेपानी सुबिधा नपुगेका	योजनाको धाराबाट	मुल, पंधेरा बाट	खोला बाट	कुवा बाट
६	सागवारी	५	०	५	०	०	०
	7	८९	१२	५	८४	०	०
	वडा नं ८						
१	तल्लो मटौका	१७	७	१०	०	०	७
२	माथिल्लो मटौका	१७	०	१७	०	०	०
३	माथिल्लो पानखानी	५	०	५	०	०	०
४	भिरजरा	१२	०	१२	०	०	०
५	दिप्लीचौर	१३	०	१३	०	०	०
६	उपल्लो खवालङ्गé	८	०	८	०	०	०
	8	७२	७	६५	०	०	७
	वडा नं ९						
१	तल्लो खवालडुङ	७	०	७	०	०	०
२	गैरी गाँउ	१२	०	१२	०	०	०
३	तल्लो पानखानी	१०	०	१०	०	०	०
४	ढूङेपाली	७	०	७	०	०	०
५	जुकेपानी	२१	०	२१	०	०	०
६	लोसेरीवाङ	१६	१६	०	१६	०	०
	9	७३	१६	५७	१६	०	०
	कुल जम्मा	७०९	२४४	३९३	२७५	०	४१

अनुसूची- १० खानेपानीको सुबिधास्तर निर्धारण

क्र.स.	टोलको नाम	सुबिधास्तर निर्धारण							HHs in different service level			
		पानी थाप्ने स्थान	जम्मा घर संख्या	हालको अवस्था								
				गुणस्तर	परिमाण	समय	विस्वस्नियता	**सुबिधा स्तर**	SL1	SL2	SL 3	SL 4
	वडा नं १											
१	चुनारे	खोल्सा	८	२	१	१	१	२		8		
२	शिवालय	खोल्सा	१०	२	१	१	१	२		10		
३	उपल्लो फुलवारी	खोल्सा	३२	२	१	१	१	२		32		
४	तल्लो फुलवारी	खोल्सा	३५	२	१	१	१	२		35		
५	सल्यान, दाङबाङ र स्यालि	मूल	३१	२	१	१	१	२		31		
६	रितुङ	कुवा	८	२	१	१	१	२		8		
७	खोप्ट्याङ		९	२	१	१	१	२		9		
८	पैयाबोट	मूल	५	२	१	१	१	२		5		
९	लाखीबोट	मूल	६	२	१	२	१	२		6		
१०	कालापातल सुंगुरखानी	मूल	३४	२	१	२	१	२		34		
	जम्मा		१७८							१७८		
	वडा नं २											
१	उपल्लो मट्खीना	मूल	८	२	१	१	१	२		8		
२	तल्लो मट्खीना र डा¤डाकटेरी	मूल	५	२	१	१	१	२		5		
३	लोटेवेसी	मूल	१४	२	१	१	१	२		14		
४	अर्जबाé	मूल	६	२	१	१	१	२		6		
५	काफलबोट	मूल	२	२	१	१	१	२		2		
६	चौतरा बोट	खोल्सा	५	२	१	१	१	२		5		
७	आरु बोट	मूल	१०	२	१	१	१	२		10		
८	ओडार बोट	मूल	३	२	१	१	१	२		3		
	जम्मा		५३							५३		
	वडा नं ३											
१	दासबाङ	धारा	१६	२	१	१	१	२		16		

क्र.स.	टोलको नाम	सुबिधास्तर निर्धारण							HHs in different service level			
		पानी थाप्ने स्थान	जम्मा घर संख्या	हालको अवस्था								
				गुणस्तर	परिमाण	समय	विस्वस्नियता	**सुबिधा स्तर**	SL1	SL2	SL 3	SL 4
२	घोयलबोट	धारा	७	२	१	१	१	२		7		
३	पहिरोघर	धारा	५	२	१	१	१	२		5		
४	ढाङ्ढुङ कोट	खोल्सा	७	३	१	२	१	३			7	
५	रातो ढुङ्गा	धारा	२	२	१	१	१	२		2		
६	चप्लुङ	धारा	३	३	१	१	१	३			3	
७	डीही	मूल	८	२	१	१	१	२		8		
८	बिसौना बोट	धारा	१०	२	१	१	१	२		10		
९	बरनाचे	मूल	८	२	१	१	१	२		8		
	जम्मा		६६							५६	१०	
	वडा नं ४											
१	डाडाकटेरी	मूल	५	२	१	१	१	२		5		
२	चीउरी बोट	धारा	३३	२	१	१	१	२		33		
	जम्मा		३८							38		
	वडा नं ५											
१	दल्ला	धारा	१७	२	१	१	१	२		17		
२	ससप, अस्थायि बस्ति	मूल		२	१	१	१	२				
३	भाती र बाधखोर	धारा	१७	२	१	१	१	२		17		
४	खानीबास	धारा	६	२	१	१	१	२		6		
५	सिस्नेरी	धारा	१४	२	१	१	१	२		14		
६	हल्खर्क	धारा	५	२	१	१	१	२		5		
७	थाप्ले र तल्लो भाङ्सा	धारा	१३	२	१	१	१	२		13		
८	खबाङ	मूल	३१	२	१	१	१	२		31		
	जम्मा		**१०३**							103		
	वडा नं ६											
१	पैया वोट	खोल्सा	४	२	१	१	१	२		4		
२	छाप	मूल	१४	२	१	१	१	२		14		
३	भुमेथान र धूपीवोट	मूल	१९	१	१	१	१	१	19			

क्र.स.	टोलको नाम	सुबिधास्तर निर्धारण							HHs in different service level			
		पानी थाप्ने स्थान	जम्मा घर संख्या	हालको अवस्था								
				गुणस्तर	परिमाण	समय	विस्वस्नियता	**सुबिधा स्तर**	SL1	SL2	SL 3	SL 4
	जम्मा		**३७**						19	18		
	वडा नं ७											
१	अस्का भातमारे]	मूल	२९	२	१	१	१	२		29		
२	छाप्सी वाङ	खोल्सा	१५	२	१	१	१	२		15		
३	छिपछिपे	मुल	१६	२	१	१	१	२		16		
४	रातामाटा	मुल	१२	२	१	१	१	२		12		
५	मट्ठा	मुल	१२	२	१	१	१	२		12		
६	सागवारी	धारा	५	२	१	१	१	२		5		
	जम्मा		**८९**							89		
	वडा नं ८											
१	तल्लो मटौका	कुवा	१७	२	१	१	१	२		17		
२	माथिल्लो मटौका	धारा	१७	१	१	१	४	४				17
३	माथिल्लो पानखानी	धारा	५	१	१	१	१	१	5			
४	भिरजरा	धारा	१२	१	१	१	१	१	12			
५	दिप्लीचौर	धारा	१३	२	१	१	१	२		13		
६	उपल्लो खवालङ्गé	धारा	८	१	१	१	१	१	8			
	जम्मा		**७२**						25	30		17
	वडा नं ९											
१	तल्लो खवालङुङ	धारा	७	१	१	१	२	२		7		
२	गैरी गाँउ	धारा	१२	१	१	१	२	२		12		
३	तल्लो पानखानी	धारा	१०	१	१	१	१	१	10			
४	ढूङेपाली	धारा	७	१	१	१	१	१	7			
५	जुकेपानी	धारा	२१	१	१	१	१	१	21			
६	लोसेरीवाङ	मुल	१६	३	१	१	१	३			16	
			७३						३८	१९	१६	
	कुल जम्मा		**७०९**									

अनुसूचि-११: विद्यमान खानेपानी आयोजनाहरुको संचालन अवस्था

क्र सं	योजनाको कोड	योजनाको नाम	प्रयोग भयको पानीको श्रोत	योजनाको किसिम	वार्ड नं	घरधुरी	राम्रो संग संचालित संरचना संख्या	निर्माण सम्पन्न वर्ष	योजनाको भौतिक अवस्था	योजनाको संचालन अवस्था	सहयोगी निकाय	हाल योजनाको ब्यवस्थापन गर्ने निकाय
१	430028EW01	भुमिथान खा.पा.	भुमिथान मूल	ग्रेभिटी	२	३३	३	२०४६	नराम्रो	आंशिक	गा.वि.स	छैन
२	430028EW02	दिप्ली खोला खा.पा.	दिप्ली खोला खोल्सा	ग्रेभिटी	३	७	१	२०६५	नराम्रो	आंशिक	गा.वि.स	छैन
३	430028EW03	भातीखोला खा.पा.	भातीखोला मूहान	ग्रेभिटी	५	१७	४	२०५३	ठिकै	राम्रो	जि.वि.स	छैन
४	430028EW04	छापखोला खा.पा.	छापखोला मूहान	ग्रेभिटी	७	७	२	२०६५/६६	नराम्रो	नराम्रो	गा.वि.स	छैन
५	430028EW05	महखोला खा.पा.	महखोला मूहान	ग्रेभिटी	५	३२	६	२०५३	राम्रो	राम्रो	जि.वि.स	छैन
६	430028EW06	ददरीन खोला खा.पा.	माथिल्लो हेरलधारा खोल्सा	ग्रेभिटी	१	२३	२	२०६३	ठिकै	राम्रो	आइ एन एफ	छैन
७	430028EW07	हेरलधारा तल्लो खा.पा.	तल्लो हेरलधारा खोल्सा	ग्रेभिटी	१	११	२	२०६३	ठिकै	राम्रो	आइ एन एफ	छैन
८	430028EW08	सिद्धथान खा.पा.	सिद्धथान मूल	ग्रेभिटी	२	२१	१	२०६८	ठिकै	राम्रो	गा.वि.स	छैन
९	430028EW09	झ्याप्रेखोला खा.पा.	झ्याप्रे छहरा मूहान	ग्रेभिटी	३	२८	९	२०५५	नराम्रो	राम्रो	कादूरी	छैन
१०	430028EW10	जूकेपानी खा.पा.	जूकेपानी मूल	ग्रेभिटी	३	८	३	२०६४	ठिकै	राम्रो	गा.वि.स	छैन
११	430028EW11	पंधेरा खोल्सा खा.पा.	पंधेरा खोल्सा	ग्रेभिटी	४	५१	८	२०३५	ठिकै	राम्रो	आइ एन एफ	छैन
१२	430028EW12	दून्दूर खा.पा.	दून्दूर मूहान	ग्रेभिटी	५	१७	४	२०५३	ठिकै	राम्रो	जि.वि.स	छैन

क्र सं	योजनाको कोड	योजनाको नाम	प्रयोग भयको पानीको श्रोत	योजनाको किसिम	वार्ड नं	घरधुरी	राम्रो संग संचालित संरचना संख्या	निर्माण सम्पन्न वर्ष	योजनाको भौतिक अवस्था	योजनाको संचालन अवस्था	सहयोगी निकाय	हाल योजनाको ब्यवस्थापन गर्ने निकाय
१३	430028EW13	तोहोरो खा.पा.	तोहोरो पानी मूहान	ग्रेभिटी	५	३१	१	२०६८	नराम्रो	राम्रो	गा.वि.स	छैन
१४	430028EW14	पाङ्ग्रावोट खा.पा.	पाङ्ग्रावोट मूहान	ग्रेभिटी	५	५०		२०६९	नराम्रो	आंशिक	गा.वि.स	छैन
१५	430028EW15	महखोला खा.पा.	माथिल्लो महखोला मूहान	ग्रेभिटी	६	१५		२०६५	ठिकै	राम्रो	गा.वि.स	छैन
१६	430028EW16	स्याङखोला (क) खा.पा.	स्याङखोला (क) मूहान	ग्रेभिटी	६	८		२०६६	ठिकै	राम्रो	गा.वि.स	छैन
१७	430028EW17	सागवारी खा.पा.	सागवारी मूहान	ग्रेभिटी	७	१२		२०६९	ठिकै	राम्रो	गा.वि.स	छैन
१८	430028EW18	उपल्लो ताले खा.पा.	उपल्लो ताले मूहान	ग्रेभिटी	७	१७		२०४०	नराम्रो	राम्रो	गा.वि.स	छैन
१९	430028EW19	तामाखानी खा.पा.	तामाखानी मूहान	ग्रेभिटी	८,९	८२	९	२०५२	ठिकै	आंशिक	जि.बि.स.	उपभोक्ता समिति
२०	430028EW20	लिटेपिङ्ग खा.पा.	लिटेपिङ्ग मूल	ग्रेभिटी	८	१७		२०५२/ ५३	नराम्रो	आंशिक	जि.बि.स.	छैन
२१	430028EW21	कूहीरे खानेपानी योजना	कूहीरेको मूलपानी	ग्रेभिटी	८	१३		२०६४	नराम्रो	आंशिक	गा.वि.स	छैन
२२	430028EW22	चमखर्क खा फा	चमर्खक कूवा	ग्रेभिटी	८	१०		२०६४	नराम्रो	आंशिक	गा.वि.स	छैन
२३	430028EW23	दलेसिर्म खा पा	*दलेसिम मुहान*	ग्रेभिटी	८			२०६९	ठिकै	आंशिक	शिक्षा	छैन

अनुसुचि १२ विद्यमान खानेपानी योजनाको ब्यवस्थापकिय अवस्था

योजनाको नाम	उपभोक्ता समिति				मर्मत सम्भार कार्यकर्ता		मर्मत सम्भार कोष	
	छ/छैन	दर्ता छ/छैन	बैठक बस्छ/बस्दैन	बार्षिक साधारण सभा हुन्छ/हुन्दैन	कार्यरत छ/छैन	पारिश्रमिक पाएको छ/छैन	कोष छ/छैन, छ भने कति छ	मासिक उठ्ने गरेको छ/छैन
भुमिथान खा.पा.	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
दिप्ली खोला खा.पा.	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
भातीखोला खा.पा.	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
छापखोला खा.पा.	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
महखोला खा.पा.	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
ददरीन खोला खा.पा.	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
हेरलधारा तल्लो खा.पा.	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
सिद्धथान खा.पा.	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
झ्याप्रेखोला खा.पा.	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
जूकेपानी खा.पा.	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
पंधेरा खोल्सा खा.पा.	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
दून्दूर खा.पा.	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
तोहोरो खा.पा.	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
पाङ्ग्रावोट खा.पा.	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
महखोला खा.पा.	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
स्याङखोला (क) खा.पा.	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
सागवारी खा.पा.	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
उपल्लो ताले खा.पा.	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
तामाखानी खा.पा.	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छैन	१००००	छैन
लिटेपिङ्ग खा.पा.	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
कूहीरे खानेपानी योजना	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
चमखर्क खा फा	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
कूडापानी खा.पा.	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
दलेसिर्मे खा पा	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन

अनुसूचि १३ गा वि स स्तरिय खानेपानीको पाँच बर्षिय योजना तर्जुमा

प्राथमिकताक्रम	योजनाको नाम	प्रणाली	वार्ड	किसिम	श्रोतको नाम	मुख्य पाईपलाईन (मिटर)	शाखा पाईपलाईन (मिटर)	लाभान्वित टोल	जातियताका आधारमा घरधूरीहरु				अनुमानित लागत	संचालन बर्ष	संभावित सहयोगि निकाय
									दलित	जनजाती	अन्य	जम्मा घरधुरी			
१	चूनारे खा.पा.	ग्रेभिटि	१	नयां	चूनारे खोल्सा	१०००	३०००	चुनारे, तल्लो फुलबारी	६	२१	१६	४३	१,८००,०००	२०७२	
२	कालपोहर खा.पा.	ग्रेभिटि	९	नयां	कालपोहरा मूहान	९००	११००	लोर्सरीवाङ्ग	७	६	३	१६	९००,०००		
३	स्याङखोला खा.पा.	ग्रेभिटि	६	नयां	स्याङखोला मूहान (क)	३००	३००	भुमेथान र धूपीवोट	६	१३	०	१९	२७०,०००		
४	तल्लो र उपल्लो ताले खा.पा.	ग्रेभिटि	७	नयां	तल्लो र उपल्लो ताले मूहान	२०००	१०००	अस्का र भातमारे	१२	२	३	१७	१,३५०,०००		
५	दुन्दूर खा.पा.	ग्रेभिटि	५	मर्मत	दुन्दूर मूहान			दल्ला, सागवारी	७	१५	०	२२	६०,०००		
६	कूडापानी खा.पा.	ग्रेभिटि	३	नयां	कूडापानी मूल	७००	१००	ढाङ्गढूङ्ग कोट	७	०	०	७	३६०,०००		
७	दिप्लीखोला खा.पा.	ग्रेभिटि	८	नयां	दिप्लीखोला	२०००	१०००	तल्लो मटौका, दिप्लीचौर, खवालदुङ्गा	३२	६	०	३८	१,३५०,०००		
८	दरेमेला खा.पा.यो	ग्रेभिटि	४	नयां	दरेमेला खोल्सा	१५००	५००	डाडाकटेरी	०	५		५	९००,०००		
९	थाप्लेडाडा भुमिथान सिद्धथान खा.पा.	ग्रेभिटि	२	नयां	सिद्धथान, भुमीथान, थाप्लेडाडा मूहान	१०००	२०००	उपल्लो मटखिना, तल्लो मट्खिना, लौटेवेशी, अर्जवाङ्ग, काफलवोट, चौतारावोट, आरुवोट, ओडारवोट	२८	२६	०	५४	१,९५०,०००		

प्राथमिकताक्रम	योजनाको नाम	प्रणाली	वार्ड	किसिम	श्रोतको नाम	मुख्य पाईपलाईन (मिटर)	शाखा पाईपलाईन (मिटर)	लाभान्वित टोल	जातियताका आधारमा घरधूरीहरु				अनुमानित लागत	संचालन बर्ष	संभावित सहयोगि निकाय
									दलित	जनजाती	अन्य	जम्मा घरधुरी			
१०	रातगिरी खा.पा.	ग्रेभिटि	१	नयां	रातगिरी मूल	१५००	५००	खोप्ट्याङ्ग	९	०	०	९	९००,०००		
११	छापखोला खा.पा.	ग्रेभिटि	६	नयां	छापखोला मूल	१६००	११००	छाप, मट्ठ, रातमाटा	८	१८	०	२६	१,२१५,०००		
१२	धोइखोरिया खा.पा.	ग्रेभिटि	३	नयां	धोइखोरिया मूल	८००	१५०	चप्लुङ्ग	०	३	०	३	४२७,५००		
१३	चापकोट तामाखानी खा पा	ग्रेभिटि	८	मर्मत	तामाखानी मूहान	०	१५००	जूकेपानी, पानखानी, ढुङ्गेपाली, तल्लो खवालडूङ्ग, गैरीगाउ□, उपल्लो खवालडूङ्ग, भिरजरा, उपल्लो पानखानी	४५	३७	०	८२	६७५,०००		
१४	महखोला खा.पा.	ग्रेभिटि	५	मर्मत	महखोला मूहान	२००	०	सिस्नेरी, हल्लेखर्क, थाप्ले र भोड्सा	५	२७	०	३२	९०,०००		
१५	लिटोपिङ्ग खा.पा.	ग्रेभिटि	८	मर्मत	लिटोपिङ्ग खा.पा.	३००	२००	उपल्लो मटौका	१७	०	०	१७	२२५,०००		
१६	छ्यारछ्यारे, तल्लो भोड्सा मूल, उपल्ला् भोड्सा खा.पा.	ग्रेभिटि	४	नयां	छ्यारछ्यार खोल्सा, तल्लो भोड्सा मूल, उपल्लो भोड्सा मूल	३०००	१०००	चिउरीवोट	८	२५	०	३३	१,८००,०००		
१७	जूकेपानी खा.पा.	ग्रेभिटि	३	नयां	जूकेपानी मूल	१५००	३००	डिही , वरनाचे , विसौनावोट	८	१८	०	२६	८१०,०००		

प्राथमिकताक्रम	योजनाको नाम	प्रणाली	वार्ड	किसिम	श्रोतको नाम	मुख्य पाईपलाईन (मिटर)	शाखा पाईपलाईन (मिटर)	लाभान्वित टोल	जातियताका आधारमा घरधूरीहरु				अनुमानित लागत	संचालन बर्ष	संभावित सहयोगि निकाय
									दलित	जनजाती	अन्य	जम्मा घरधुरी			
१८	भातीखोला खा.पा.	ग्रेभिटि	५	मर्मत	भातीखोला मूहान	१००	२००	भाती र बाघखोर, खानीवास	११	१२	०	२३	१३५,०००		
१९	पत्थरे खोल्सा खा.पा.	ग्रेभिटि	६	नयां	पत्थरे खोल्सा	१००	१००	पैयावोट	२	२	०	४	९०,०००		
२०	तल्लो र उपल्लो महखोला खा.पा.	ग्रेभिटि	७	नयां	तल्लो र उपल्लो महखोला मूहान	१०००	४००	छाप्सीवाङ	१	७	०	८	६३०,०००		
२१	छिस खा.पा.	ग्रेभिटि	१	नयां	छिस खोल्सा	५००	२०००	उपल्लो फुलवारी	१६	८	८	३२	१,१२५,०००		
२२	पाङग्रावोट मूहान र सागवारी खा.पा.	ग्रेभिटि	५	नयां	पाङग्रावोट खोल्सा र सागवारी मूहान	५००	१५००	ससप	१६	१६	०	३२	९००,०००		
२३	तोहरे खा.पा.	ग्रेभिटि	५	नयां	तोहरे मूहान	८००	१०००	खवाङ्ग	०	३१	०	३१	८१०,०००		
२४	ददरेनी खा.पा.	ग्रेभिटि	१	नयां	ददरेनी खोल्सा	१०००	१५००	शिवालय	१	३	६	१०	१,१२५,०००		
२५	खोप्ट्याङ्ग खा.पा.	ग्रेभिटि	१	नयां	खोप्ट्याङ्ग खोल्सा	३००	५००	रितूङ्ग टोल	३	५	०	८	३६०,०००		
२६	ओखरजरा खा.पा.	ग्रेभिटि	१	नयां	ओखरजरा मूल	१०००	५००	सल्यान, दाङ्गवाङ्ग र स्याले	१७		०	१७	६७५,०००		

प्राथमिकताक्रम	योजनाको नाम	प्रणाली	वार्ड	किसिम	श्रोतको नाम	मुख्य पाईपलाईन (मिटर)	शाखा पाईपलाईन (मिटर)	लाभान्वित टोल	जातियताका आधारमा घरधुरीहरु				अनुमानित लागत	संचालन बर्ष	संभावित सहयोगि निकाय
									दलित	जनजाती	अन्य	जम्मा घरधुरी			
२७	माथिल्ला् हेलधारा खा.पा.	ग्रेभिटि	१	मर्मत	हरेलधारा माथिल्लो खोल्सा	१०००	५००	कालापातल र सुगुरेपानी	१४	२०	०	३४	२२५,०००		
	<u>बैकल्पित योजनाहरु</u>														
१	मर्नेवन खा.पा.	ग्रेभिटि	१	नयां	मर्नेवन खोल्सा	२०००	१०००	तल्लो फूलवारी	४	२०	११	३५	१,३५०,०००		
२	पधेरा खोल्सा खा.पा.	ग्रेभिटि	४	मर्मत	पधेरा खोल्सा	५००	१०००	चिउरीवोट			०		६७५,०००		
३	चमखर्क खा.पा.	ग्रेभिटि	८	पुन:निमार्ण	चमखर्क कूवा	५००	२००	तल्लो मटौका	१७	०	०	१७	३१५,०००		
४	कूहीरेको मूलपानी र दलेसिर्म खा.पा.	ग्रेभिटि	८	नयां	कूहीरेको मूलपानी र दलेसिर्म मूहान	५००	२००	दिप्लीचौर	१३	०	०	१३	३१५,०००		
५	तामाखानी खा पा	ग्रेभिटि	८	मर्मत	तामाखानी	१५००	१०००	उपल्लो खवढुङ्गा, उपल्लो पानखानी, भीरजरा	१६	९		२५	३७५,०००		
६	जुकेपानी खा पा	ग्रेभिटि	५	नयां	जुकेपानी	५००	१०००	मजुवा टोल	१	४		५	६७५,०००		

अनुसूचि १४ पूर्ण सरसफाइको लागि वडा र गाविस तहको कार्ययोजना

क्र सं	कृयाकलाप	मिति		जिम्वेवारी	
		देखि	सम्म	मुख्य	सहयोगी
१	गाविस सचिवसँग भेटघाट गरि भिवाससिसिको बैठकको मिति निर्धारण गर्ने			सदस्य सचिव	जिविस
२	भिवाससिसिको बैठकः खुल्ला दिसामुक्त घोषणा पछिको अवस्था माथि छलफल,			संयोजक	जिविस
३	गाविसको सवै घरधुरी सरसफाइ सम्वन्धी तथ्थांक संकलन (चपी, चाङ., फोहोर थुपार्ने खाडल, सावुन पानीले हातधुने ठाँउ आदि)			गाविस	जिविस
४	गाविस स्तरीय पूर्ण सरसफाइ सम्वन्धी कार्य योजना निर्माण तथा जिम्मेवारी वाडँफाड			गाविस	जिविस
५	वडा नागरिक मञ्चको बैठक र वडा वास सिसिको जिम्मेबारी सम्वन्धी निर्णय गर्ने			गाविस	जिविस
६	वडा नागरिक मञ्चलाई अभिमुखिकरण			गाविस	जिविस
७	वडा वाससिसि । वडा नागरिक मञ्चको नेतृत्वमा वडा कार्य योजना निर्माण			गाविस	जिविस
८	वडा तहका पूर्ण सरसफाइ तथा स्वच्छता सम्वन्धी छलफल तथा अन्तरक्रिया			गाविस	जिविस
९	प्रत्येक दुई महिनाको एक पटक भिवाससिसिको बैठक			गाविस	जिविस
१०	प्रत्येक एक महिनाको एक पटक वाडवाससिसि । वडा नागरिक मञ्चको बैठक			गाविस	जिविस
११	राजनैतिक दल र भिवाससिसि वीच छलफल र कार्यक्रममा सहयोग गर्ने वातावरण वनाउने			गाविस	जिविस
१२	आमा समूह, वन समूह, क्लव, जातिगत तथा सास्कृंतिक सञ्जालहरुसँग छलफल तथा अन्तरक्रिया			गाविस	जिविस
१३	बिभिन्न माध्यमवाट प्रचार प्रसार तीव्र गर्न कार्यक्रम निर्धारण गर्ने जस्तैः सार्वजनीक सुचना टांस प्रचार प्रसार÷वोंड, माइकिङ, विद्यालय स्तरिय ¥याली, स्थानीय एफ एम आदि			गाविस	जिविस
१४	प्रत्येक विद्यालयमा सस्ंथागत वास समिति गठन गर्ने (शिक्षक, अभिभावक तथा विद्यार्थी रहेन गरि) तथा विद्यालय र			गाविस	शिक्षा समिति

क्र सं	कृयाकलाप	मिति		जिम्वेवारी	
		देखि	सम्म	मुख्य	सहयोगी
	विद्यार्थीको घरसम्मलाई ध्यानमा राखि कार्य योजना तयार गर्ने				
१५	विद्यालय व्यवस्थापन समिति, अभिभावक शिक्षक संघ र शिक्षक शिक्षिकासँग अन्तरक्रिया अभिमुखिकरण तालिम			गाविस	जिविस
१६	महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयं सेविका तथा नागरिक समाजहरुसँग अन्तरक्रिया			गाविस	जिविस
१७	प्रत्येक विद्यालयमा विद्यालय स्तरीय बाल क्लव गठन तथा परिचालन			गाविस	जिविस
१८	विद्यालय स्तरीय बाल क्लवसँग अन्तरक्रिया			गाविस	जिविस
१९	गा.वि.स स्तरिय अनुगमन समिति गठन तथा आचार संहिता निर्माण			गाविस	जिविस
२०	वडा स्तरिय अनुगमन समिति गठन तथा आचार संहिता निर्माण			गाविस	जिविस
२१	गा.वि.स स्तरीय सम्पूर्ण कार्यालयहरुमा सरसफाई सम्वन्धी प्रचार सामग्री टांस्न			गाविस	जिविस
२२	वास्थ्य सेवा प्रदायकहरु द्वाराघरदैलो कार्यक्रम (महिनाको १ पटक)			गाविस	जिविस
२३	प्रत्येक महिनामा कम्तीमा एकपटक शिक्षक, विद्यार्थी र संचालक समितिद्वारा विद्यालय सेवा क्षेत्रमा घर दैलो कार्यक्रम			गाविस	जिविस
२४	प्रत्येक महिना प्रत्येक वडाले पूर्ण सरसफाइको सूचक कुनकुन घरले पुरा गरे र गरेन् तथ्थांक अद्यावधिक गर्ने			गाविस	जिविस
२५	प्रत्येक महिनामा सकंलन गरेको तथ्थांक सार्वजनिक स्थल र गाविसमा टास्ने			गाविस	जिविस
२६	प्रत्येक वडा र गाविसको पूर्ण घोषणा गर्ने मिति उल्लेख गर्ने			गाविस	जिविस
२७	सर्व प्रथम खुल्ला पूर्ण सरसफाइ क्षेत्र घोषणा गर्ने वडा तथा विद्यालयलाई सम्मान र कदर			गाविस	जिविस
२८	सरसफाई परिचय पत्र वितरण			गाविस	जिविस
२९	पूर्ण सरससफाइ घोषणा पश्चातको बैठक वस्ने			गाविस	जिविस

अनुसूचि १५ भिवास सिसि

सि.नं.	नाम	पद	संस्थगत प्रतिनिधित्व	कैफियत
१	रमाकान्त घिमिरे	संयोजक	सचिव, गा वि स ओखरवोट	
२	रेशम बहादुर पुन	उप संयोजक	वडा नं ४	
३	उदवीर रसाइली	सदस्य	वडा नं ६	
४	मानसिं सापकोटा	सदस्य	वडा नं १	
५	भिम बहादुर गुरुङ	सदस्य	वडा नं २	
६	सेतीमाया घर्ती	सदस्य	वडा नं ३	
७	बाल कुमार सेन्चुरी	सदस्य	वडा नं ५	
८	जोखराम रसाइली	सदस्य	वडा नं ७	
९	कृष्ण बहादुर घर्ती	सदस्य	वडा नं ९	
१०	तम बहादुर पुन	सदस्य	वडा नं ४	
११	प्रभा शर्मा	सदस्य	वडा नं १	
१२	तिलमाया गुरुङ	सदस्य	वडा नं २	
१३	झरिमा पुन	सदस्य	वडा नं ३	
१४	नरमती पुन	सदस्य	वडा नं ४	
१५	नर कुमारी वि क	सदस्य	वडा नं ५	
१६	तोरण छन्त्याल	सदस्य	वडा नं ६	
१७	किरण वि क	सदस्य	वडा नं ७	
१८	देवी पुन	सदस्य	वडा नं ८	
१९	कृष्ण कंडेल	सदस्य	वडा नं ९	
२०	झकेन्द्र पुन	सदस्य	वडा नं ४	
२१	बधिलाल कंडेल	सदस्य	वडा नं ९	
२२	रसमाया घर्ती	सदस्य	अ न मी	
२३	सन्तमाया जुग्जाली घर्ती	सदस्य	सामाजिक परिचालक	
२४	भन बहादुर घर्ती	सदस्य	बियुत	
२५	पदम बहादुर खत्री	सदस्य	वडा नं ७	
२६	जुद्ध बहादुर क्षेत्री	सदस्य	वडा नं ७	
२७	दिलराम कंडेल	सदस्य	शान्ति समिति	
२८	प्रेम घर्ती	सदस्य	वडा नं ४	
२९	चुक बहादुर गुरुङ	सदस्य	वन उपभोक्ता समिति	
३०	बम बाहदुर पुन	सदस्य	वन उपभोक्ता समिति	
३१	शेर बहादुर जि सी	सदस्य	प्रधानाध्यापक	
३२	याम बहादुर पुन	सदस्य	वडा नं ८	
३३	लालमान रसाइली	सदस्य		
३४	चन्द्र बहादुर बोहरा	सदस्य	वडा नं १	
३५	नर बहादुर पुन	सदस्य	वडा नं ७	
३६	कृष्ण बहादुर घर्ती	सदस्य	वडा नं ७	
३७	हेबिन्दु बुढाथोकी	सदस्य	वडा नं ५	
३८	चन्द्रमान छन्त्याल	सदस्य	वडा नं ६	

३९	नानुमाया गुरुङ	सदस्य	हेल्थपोष्ट प्रतिनिधि	
४०	छबिलाल पुन	सदस्य	क्लव अध्यक्ष	
४१	गीता पुन	सदस्य	आमा समुह	

अनुसूचि- १६ गाविस स्तरीय पूर्णा सरसफाई योजना चक्र